

20. gada-gabhjums.

Rakfa ar pefahhtifchann
par paffi:
par gadu 1 rub. 60 lap.
" pufgadu 85 "

Rakfa bes pefahhtifchannas
Rihgā:
par gadu 1 rub. — lap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneici 30 "

Mahj. w. teel isdohs fest-
deenāim no p. 12 fahstoh.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchueeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnahf ween reis pa nedetu.

Rakfa
par fludinafchannu:
par weenas fleijas fmallu
rakftu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, fo tahda rinda
eenem, malka 10 lap.

Redafzija un effpedizija
Rihgā,

Ernst Plates bilfchu- un
grahmatu - drufatavā pee
Behtera bafnizās.

N°. 42.

Sestdeenā 18. Oktober

1875.

Mahditajs.

Jaunatahs finas. Telegrafa finas.

Selshemes finas. No Rihgas: tuga grimfchana, — swehtdeenās ftohla R. L. beedriba. No Baltaitu pufes: dserfchannas augli. No Dalfes: tshigana stikis. No Kurfemes magafinas buhshannas. No Lehrpatas: Igaunu jaunelama „Aleksandera ftohla.“ No Behterburgas: Trohnamantineeka pahbraunfchana Behterburgā. No Maskawas: dahwana Herzegowineefcheem. No Kreewijas: tregofchannas attihstifchana Kreewijā. No Pultawas: jauna tizibas fabeedriba.

Ahrfemes finas. No Bairijas: lehnina atbitde. No Berlīnes: ultramontanu zemshannas. No Parifhes: Franzijas eelfchliga politika. No Italijas: Bahzijas keifara zeemofchannas. No Londones: wehtra. No Serbijas: tara buhshana. No Rotandes: dumpineeki.

Waj kapti tagad patefcham flinki. Mahnu tizibas augli. Likums preefch ewangeliuma Lutera laufchu ftohlahm uf laukeem un ftohlojaju seminareem Igaunu un Kurfemes gubernās.

Peelikumā: Arweenu tikai gohdigi. Graudi un seedi.

Jaunatahs finas.

No Rihgas. „Widfemes gubernijas awises“ fino, ka muhsu augstis Kungs un Keifars wijuschehligi atlahwis nefahf Widfemes gubernatoram lamburkungam, ihftenam statsrahtam baron Uegkull-Göldenbuntt fungam — to winam no Sweedrijas un Norwegijas lehnina dahwinato polarfwaignes-ordena komandeer-gohda fihmi no I. klases, kā ari Rihgas wezam birgermeisteram Hollander fungam un Rihgas pils usraugam hostrah tam Hoffmana fungam Wafa Ordena ritter-krufu.

No Behterburgas. Tai 13tā Oktoberi pulksten puzejel defmitos preefchpujddenas pahbrauja leelfirfi Sergei un Paul Aleksandrowitschi is Liwadijas Behterburgā.

— Kā tureenās awises fino, tad ministeru komitejai ir no zetu-buhshannas ministerijas preefchā likts preefchlikums, par diwi jauneem dselszeteem, kas buhtu buhwejami Wihflas upes apgabala.

— Kā dsirdams, tad Behterburgas Latweefchi isrihlofchoht tai 13tā Nowemberi Palmes leelajā sahle Mahrtinu bali ar fekatōs lehlahchannu.

No Maskawas teel sinohts pahr leelu banfruti. Tureenās laufmanu aisdohfchannas banka tai 11tā Oktoberi fawas malfafchannas apturejufe. Banka luhgufe no finansministerijas palihdsibu, bet winas luhgchana tikufe atradita. Strusbergam (lahdam leelam nardas-fungam) efohf ween kahdi 7 miljoni pee fchihš bankas. Kā tai 14tā Oktoberi no Maskawas pa telegrafu teel sinohts, tad minetas bankas diwi direktori ir zeeti fanemti: malfafchannas apturetas, Strusbergs palikts sem polizejas peeraudfshannas. Bankas tshinowneeki teel no tefahm pahrklaufchnati. Kā dsird, tad Strusbergs pee fchihš banfrutes ari efohf wainigs.

No Bairijas. Bairijas leelafās pilsfehthās, kā par prohwi Minchenē, Ausburgā, Landshutē, Regensburgā, Pasawā, u. t. pr. teefohf preefa-swehtfi isrihloti, pahr to, ka Bairijas lehninifch ultramontanus atraidijis un ministeriju amatā atstahjis. Deefgam ewehrojama ir kahdas pahwesta zenteeneem par labu strahdaadmas awises spreefchana. Wina rakftā, ka Bismarks tikai tapeh; ne-efohf Bahzijas keifaram libds uf Italiju brauzis, lai waretu nogaidiht, kā ultramontaneem Bairijā isdohfchotees, un tad faka, ka zaur Bismarka rihlofchannohs ultramontaneem tā flikti Bairijā isdewees.

No Konstantinopeles tahdas finas pa telegrafu atnahfufchas: Bafchi Bosufi aplaupijufchi wairaf zeematus, kur kri-ftigi zilweki dshwo, un zeematu eedfshwotajus apfahwufchi. Herzegowinā wairaf dumpineeki, kas Turkeem bija padewufchees, tila uf waldibas pawehli pakahrti. Waldiba pagehr no Bosnijas gubernatora fkaidras ffinas pahr augfcham mineteem notifumeem, lai waretu wainigohs peenahkami soh-diht. — Kahuli Bajcha ir no fawas waldibas eezelts par Turzijas weetneeku Behterburgā.

No Rohmas. Kā tureenās awises fino, tad kahdi Bahzijas bifkapi rakftijufchi pee pahwesta waldibas, luhgdami, lai wineem dohdohf kahdus preefchrafstus, kā wineem buhshohf ifturetees, lai ar waldibu nenahktu srihdi. Kardinals Antonelli fcho luhgchannu pasinoja wifseem Bahzijas bifkapeem, tohs ufajzinadams, lai tee fawas dohmas iffala, kā buhtu ja-isturahs.

No Persijas. Kad Persijas fchahks no fawas zefofchannas pa Ciropu bija mahjās pahrahjis, tad winifch eezehla komifsiju, kurai bija daschas swarigas pahrgrohshchannas walfs leetās ja-isdara. Bet komifsijas darhofchana atrada daudf pretineeku un iszehlahs srihdini tā ka fchahks par tam fadufo-mojahs un komifsiju atzehla.

Telegrafa finas.

No Behterburgas, tai 16. Oktoberi. Schodeem preefch pujdeenas Newas upe ir pee Behterburgas pilna ledus, kas ir fadsihts is Ladogas esara, tā ka braufchana pa upi ir laweta, wifa fatifshannas tikai noteef pa Nikolaja tiltu.

No Berlīnes, tai 16. Oktoberi. Walfs fapulze wakar ne-fo naw nofpreedufe. Rihdu (17. Okt.) tilfchoht zelta preefchneeziiba. — Italija isfajijufe, ka wina triju (Kreewijas, Bahzijas un Austrijas) keifaru fabeedribai peebedrofees. — Pee Trinidades Karlifiti tikufchi no Alfonsofsteem fakanti.

Geschiedenes finas.

No Rihgas. Rihgas kugis „Louise un Charlotte“ tizis no Wahzu damstuga „Rihga,“ kapt. Balger, 18. (30.) Septembei Wahzu juhra (Nordsee) pamanihts bes mastu un bes brauzeem. Kapteins Baltgers lukhojis kugi zeeti dabuht, lai waretu to nowest lihds kahdai ohstai, bet tas ne-isdeweess un kugis bija turpat jamet. Ka rahdijees, kugis wedis kanepes, jo stahwejis angsti is uhdens. Us wirsgrihdas (Deck) gulejusi fadragata laiwa; ari kajite, kas us wirsgrihdas, bijuse fadaufita. Bet pats kugis lizees buht wefels. To deenu preeksch tam Wahzu juhra plohsijusehs stipra autu.

— Rihgas Latweeschu beedriba tiks eetaifita swehtdeenu skohla, kas ir, swehtdeenahm tiks tureta skohla. Birma laikā ir nospreests mahziht rehkinaschanu, Kreenu un Latweeschu walodu. Mahziba fahlfrees jaw nahkofchu swehtdeenu, ja wifu masaf 6 beedri buhs preeksch kahdas mahzibas preekschmeta peeteikufchees. Wehlat mahzifchoht ari Wahzu walodu, simefchanu un gramatu wefchanu. — Swehtdeenu, ka fchi numura fludinajums redsams, buhs Latw. beedriba ta nofauktais humoristigais wakars. Birmais humoristigais wakars skatitajeem lohti patizis.

No Baltaihu pufes (Kurseme) teel „Latw. awisehm“ sinohts ta: Ari pee mums netruehst krogga brahlifchu, kas pa naktim peedsehrufchi aptahrt staiga daufidamees. To mums rahda fchee peedfihwojumi: To nakti us 15. September, tika Puhnu Muifchrahj mahjas, weenam puifim ar nasi wehdera eedurts. Lihds fchim wehl gan ir pee dshiwibas, bet — Deews sun, waj wairs warehs wefels tapt. Tapat nedelu preeksch tam, Rudes krogga puifchi peedsehrufchi fahlfufchi dumpotees, bet kroggseneeks krogga naw lahwis tahdu dumpi taifih; tad no-gaidijufchi, kamehr tas wainigais us mahjahm eet un tad us zela ar mas dshiwibas pametufchi. (Pee fcha jaw ir dakteris wifas zeribas saudejis, ka wefels taps.) Ari weens isdeenjis saldats ir dabujis fawu datu, kufsch garam eedams fcho nelabu darbu naw ufteizis. — Wainigee ir wif taefahm no-dohhti, redsehs kas isnahts. — Mihli fainneeki, tehwi un pagasta walbineeki, flataitees jel, ka pa tahm garam naktim tahdi breefmu darbi nenoteel.

No Talses apgabala (Kurseme) mums teel sinohts pahf fchahdu fchiganu-fiki: kahds semneeks fawu sirgu peegula laifdams, tam peelizis dselsu-pineklu, ar atflehgu aifflehdiss un tad atflehgas behrnu kabata eebahsis, eet meerigi us mahjahm, finadams, ka nu neweens winam sirgu nenofagfchoht. Saglis ari radahs, jo fchigans bija krumos, kas pehz sirga jaw tihloja, bet winam tas ne-isdewahs, jo sirgs, ka jaw minejam, bija ar dselsu-pinekli fapihts un ta tad sirgu newareja aifwest. Bet fchigans sinaja, kas bija jadara. Winfch panem fawu dselsu-pineklu un usleel to sirgam us pakatas-kahjahm un aifseet. Us rihta pufi atnahf semneeks, nonem sirgam no preekschas-kahjahm dselsu-pineklu un grib to west us mahjahm, bet sirgs newar eet, jo tam pakatas-kahjas fahlehtas, bet semneeks to nepamana, dohma, deefin kas sirgam no-notizis. Winfch eet us mahjahm, gribedams panemt wehjlukturi un tad apflaittees, kas sirgam par kluhdu. Kamehr semneeks eet pehz wehjluktura, kamehr fchigans isleen is krummeem, nonem fawu pineklu no pakatas kahjahm un aifjahj sirgu fmeedamees. Semneeks atnahjis newareja fawu sirgu wairs ne ar wehjlukturi atrast.

No Kursemes. Kursemes pagastu magafihnes 1. Janwari 1875. gada bijufchi 253,443 fchetwertu wafaras- un fseemas-labibas, bes tam bijufchi isdohhti us atdohfchanu 58,707 fchetwertu, kuru wehrtiba, ja par fchetwertu zaur zaurim 6 rubl. rehkina, istaifa kahdus 1,872,900 rublu. Skaidra naudā magafihnehm peedereja kapitals no 1,329,944 rbl. Ta tad wif Kursemes magafinu peederums wehrtjahs wairaf ka 3,200,000 rbl. Wahzu Rihgas awife, is kuras mehs fchohs flaitlus nemam, atgahdina, zil leelu flahdi pagasti zeefch, fawu mantu labiba usglabadami: dauds labibas aifeijoht pohsta zaur pelehmi, kufaineem un gaisu; magafinas ehfu buhwefchana un lahpihchanas mafajohht labu datu naudas, un tad ta leelaka flahde zetotees zaur to, ka kapitals ne kahdas rentes nenef. Par angfcha mineteem 1,872,900 rubl., kas labiba gul, pagasti saudejoht — ja rentes til pa 5 rubl. no 100 rehkina — ne masaf ka 95,000 rbl.

No Tehrpata. Ka „Gesht Postimees“ fino, tad Igauni few Wilande nopirkufchi namu preeksch fawas jaunzelamas „Aleksandera skohlas,“ un zere ihfaka laikā mahzifchanu fchini skohla eefahht. Ka is beidsamahs kwihthes mineta awise redsam, tad Igauni preeksch fawas Aleksandera skohlas jaw falafijufchi (fawahlfufchi) 17,473 rubl. 65 kap. Scho preezigu siru faweem lasitajeem pasneegdami newaram atstahht nepeeminejufchi muhfu kaiminu Igaunu teizamo zentibu un ufzihhtibu preeksch skohlas-buhfchanas, pee tam isfazidami, ka Igauni mums Latweefcheem fchini fina janem par preekschfihmi. Jaw wairaf gadu pagahjufchi, kamehr Rihgas Latw. beedriba eefahlfufe naudu lasiht preeksch Latw. jaunzelamahs „Aleksandera skohlas,“ bet zil wina ir fadabujuse, warbuht kahdus pahri tuhltufchu rubulus. Kapehz tas ta ir? Waj Latweefcheem neruhp angstakas skohlas jeb waj wincem masaka rohziha jeb eefpehja neta Igauneem? Us tam atbildohht mums jafaka, ka Latweefchi gan dsenahs pehz angstakahm skohlahm un winu rohziha naw masaka, bet warbuht wehl leelaka par Igauneem, bet wini us tam tikai masaf peefpeefchahs. Us Igauneem pasfatotees mums gan buhs jafanemahs, lai nepaleekam pakala; tapehz Latweefchi, fanemfimees un nepeemirfifim, ka ari mums ir jaunzelama „Aleksandera skohla.“

No Behterburgas. Muhfu augsts Trohnamantineeeks un Trohnamantineeje us damstugi „Derschawa“ no fawas zetofchanas pahrbraufufchi no Dahnijas us Kronstadti un no Kronstadtes tai 10. Oktoberi ar damstugi „Aleksandria“ aifbraufufchi us Behterburgu un no tureenah ar ehstra-brauzeenu pa dselszeltu us Zarfoje-Selo.

— Ka „Golofo“ dabujis sinahht, tad eefchleetu ministerija nahkofcha 1876. gada dohfchoht 124,540 rubl. preeksch pareistizigo basnizu buhwefchanas Wihflas upes apgabala, un prohti fchi suma tiks isleetata neween preeksch jaunu basnizu buhwefchanas, bet ari preeksch wezu basnizu fataififchanas.

— Ka „Behterburgas awifes“ raksta, tad kahda ihpafcha komifija pee justizministerijas esohht nospreedufe, ka meefas strahpe ar rikftechm un pahtagu preeksch tahdam feewifchlahm atzetama, kuras us Sibiriju aifufhtamas, un zitas strahpes fcho strahpu weeta eewedamas. Schi komifija isfaka fawas dohmas, ka 831. § tani likuma pahf us Sibiriju aifufhtameem tahda wihse buhtu japawairo, ka meefas strahpes weeta nahf zeetuma fohds ihpafcha zeetuma kambari, pee lam tohp rehkinatas 10 deenas us 1 fiteenu ar pahtagu un us 2 fiteeneem ar rikftechm.

No **Masfawas** teel „Goloſam“ ſinohts, ka Masfawas duma ſawā fehdeſhanā no 9. Oktobera noſpreeduse doht 20,000 rublu preeſch truhtumu zeeſdameem Herzegowineeſcheem. Schis preeſchlikums tizis weenbalſigi peenemts un „Goloſ“ ſcho ſpreedumu preezigi apſweizina.

— **Starp Tulu un Kurſku**, kà „Masfawas awiſes“ ſino, bijis tai nakti no 5. uſ 6. Oktoberi breeſmigs ſneega pute-nis, kas to uſ Masfawu nahſdamu dſeſſzeta brauzeemu pa 10 ſtundahm aiſkawejis. Paſaſchireem (brauzejem) waija-dſeja iſ wagoneem iſlahpt un paſta-brauzeenā eekahpt. Weens preſſchu-wagonſ palika ſneegā ſtahwoht.

No **Kreewijas**. Pahr Kreewijas tirgoſchanu runajoht ja-ſafa, ka ta pehdejōs 10 gadōs wiſai auguſe. 1863. gadā uſ ahrſemehm aiſweſtas prezes par 150 milionu rubteem un 1873. gadā par 365 milionu rubteem. Turpreti prezes at-weſtas 1863. gadā par 144 milionu rubteem un 1873. g. par 443 milionu r. Selta un ſudraba iſweſchana ir ſchāi laiſā ſatureta no 67 milionu rubl. uſ 15 milionu rubteem. 1873. gadā wiſu wairaf ir iſweſtas ſchahdas prezes: labiba par 164 milionu rubteem, lini par 41 milionu rubl., kohſu preze par 30 milionu rubteem., linu-ſehklas par 20 milionu rubl., kanepeji par 11 milionu rubl., lohpi par 11 milionu rubl., wilna par 7 milionu rubl., tauki par 4 milionu rubl., ahdas par 4 milionu rubteem., kaſchohſu ahdas par 2 mili-onu rubl., eljes-ſehklas par 2 milionu rubl., daſchadi metali par 2 milionu rubl., ſirgi par 1½ milionu rubteem, linu pa-kulas par 1½ milinu rubl. un kawijahrs par 1 milionu r. Uſ Aſſiju Kreewija wiſu wairaf aiſſubitija wilnas prezes (2 milionu.) ſihdu (2 milionu.) papihra prezes (1 milionu); tad ahdas un labibu. 1873. g. tika wiſu wairaf eewefſt: kohl-wilna un metals, katris par 37½ milionu rubteem, tehja par 23⁹/₁₀ milionu rubteem, maſchinas par 23⁹/₁₀ rubl., ſpirts un dſehreeni par 18½ milionu rubteem, pehrwes par 13 mi-lionu rubteem, wilnas prezes par 12¾ milionu rubl., kohl-wilnu dſijas par 13½ milionu rubl., un akmena ohgles par 10½ milionu rubteem. Saprohtams ka zaur to ari walſts eenemſchanas wiſai wairojuſchahs. Par tuli eenemts 1863. gadā 32 milionu rublu un 1873. gadā 53 milionu rublu.

No **Pultawas**. Kà „Baſnizas wehſtneſts“ ſino, tad Pul-tawas gubernija Romnu aprinkti eſoht raduſehs jauna tizibas ſekte. Tee pee ſchihſ tizibas-ſektes peederigee lohzeſki, tiſlab wihtreeſchi kà ari ſeeweeſchi, ſapulzejahs ſwehtku-deenās un ſwehtku-deenu wakarōs, kur tad wini laiſu pawada ar tizi-bas-raſtu laſiſchānu, Dahwida dſeeſmu dſeedaſchānu. Wini atkauj ari ziteem pee ſapulzehm dalibu nemt. Winu preeſch-neekſ eſoht kahds kaſaks, kas ſenaf bijis palaidnis, bet wai-raf reiſu brihniſchſigi tizis no dſihwibas breeſmahm iſglahbts un tamdehl ſawu palaidnigu dſihwi atmetis un palizis deewa-bihjigs. Tee, kas pee ſchihſ tizibas-ſektes jeb ſabeedribas pee-der, dſihwo deewabihjigi, klaufahs Deewa wahrdus, ir labda-rigi un draudſigi pret nabageem. Daſchi no wineem ne-ehd galu un gul uſ plikas ſemes, malkas kluzis apakſch galwas. Wini nepihpa tabaku, lai welns winā paſaulē wineem taba-kaſ pihpi ne-eegrufſchoht riſklē. Ari brandawihnu wini ne-dſer. Slimneekem pehz winu dohmahm ir aiſleegts pee ahr-ſteem eet pehz ſahlehm, bet waijagoht tikaſ pahtarus ſkaiſiht. Preeſch ne-ilga laika nomira kahda jauna meita, tapehz ka wina negribeja daktera ſahles dſert. Winu wadonis, minetais kaſaks ir maſ mahzihts, bet winam runataja dahwanas, wiſch

runa ſkaidri un pahrleezinadami. Schi jauna tizibas-ſekte jeb ſabeedriba noſauzahs „Schundowo.“

Ahrſemes ſinas.

No **Bairijas**. Iſgahjuſchā mimumā no Bairijas ſinodami, peeminejam, ka ultramontani eeſneegufſchi rakſtu, lai ministe-riju atlaiſchoht, bet tehniſch (telegraſa ſinas) miniſteriju ne-atlaida, bet wehl iſſazija, ka wiſch ar miniſteriju eſoht pilnā meerā. Ka ultramontaneem ne-iſdeweēs Bairija wirſrohſu da-buht, pahr to preezajahs wiſi brihwprahſtigee, ihpaſchi Bah-zija, kurai tahds ſihws karſch ar ultramontaneem jawed. Zif manigi un gudri ari ultramontani buhdami, tomehr ſchoreiſ wineem wihtees: wini gribeja Bairijas tehniū dabuht ſa-weem zenteeneem par draugu, bet pehz tam zenſdameēs dabuja winu par pretineeku. Kahda ahrſemes awiſe pahr nupat mi-netu buhſchānu ſpreeſch tā: Bairijas tehniſch ultramontanus atraidijis un ſcho atraidiſchānu ultramontani nekad ne-ſpehs atlihdſinaht un Italeeſchu awiſei „Voce della Veritia“ ir taiſniba, ſazijuſchāi, ka ultramontani eeſneegſchoht tautas-ſa-pulzei rakſtu, kas buhs eewehrojams preeſch wiſas Bahzijas un tā ari bija, lai gan mineta Italeeſchu awiſe bija zitadu panahkumu gaidijuſe, prohti ka ultramontani dabuſchoht wirſ-rohſu. Tehniſch, kà jaw ſazijam, neween ultramontanu rakſtu atraidijis, bet turpretim wehl ſawu pilnigu meeribu miniſteri-jai iſſazija. Tehnina atbildes rakſts, ihſaki ſanemts, ſkaut tā: „Wiſa miniſterija kohpā, eewehrodama weena adreſes-rakſta ſaturu, kas no tautas-ſapulzes leelakas datas tika preeſch ap-ſpreeſchānas peenemts, ir luhguſe, lai winu atlaiſtu no amata. Turedameēs pee tahs man peenahkamas teeſibas, ſew paſcham ſawus padohma-dewejuſ preeſch krohna iſwehletees, eſ ne-atrohdu nekahdu eemeslu, tagadejā miniſterija kaut kahdu pahr-grohſiſchānu iſdariht. Starp tagadeju partiju zihniſchānohs miniſterija pee ſaweem ſpreedumeem un dariſchānahm arweenu wiſas walſts labumu un wiſpahrigo labklahſchānohs eeweh-rojuſe un tapat walſtibas teeſibas pahrſtahjuſe. Eſ zeru, ka wiſai miniſterijai kohpā, atbalſtotees uſ ſawa tehniū uſtizibu, iſdohſees meeru atpakal dabuht, zaur ko tautas labklahſcha-nahs uſplaukſchāna panahkama. Eſ uſ tam pataujohs, ka waldbiba manai mihtai tehwijai par labu atradihs ſtipru pa-lihdſibu pee wiſeem prahſtigi dohmadameem. Eſ wehlohs, ka miniſterija ſcho manu nodohmu ſinamu dara.“ Ludwigſ.

No **Berlines**. Ultramontaneem, kà jaw ſawā laiſā ſino-jam, ir iſdeweēs Franzija ſkohlās-buhſchānu ſawās rohlās da-buht un Italiā wini jaw eeſahluſchi pehz tam zenſtees. To nu eewehrodami Bahzijas ultramontani ari ſahluſchi pehz tam zenſtees. Wini Minſteres pilſſehſtā notura ſapulzi, kur nu wini pahrſpreeſch, uſ kahdu wiſi ari Bahzija buhtu ſkohlās buhſchāna winu rohlās dabujama. Bet kà tahs leetas ſahw, tad ultramontani Bahzija gan pee ſkohlās buhſchānas netiks.

No **Wihtnes** teel ſinohts, ka Tisza ir eezelts par Ungari-jas miniſterijas preeſchneeku. Pahr Tiszu „Schleſſias awiſes“ tā ſpreeſch: „Tisza, par miniſterijas preeſchneeku tizis, ir ſawu mehrki panahzis, un ſem wina wadiſchānas tiks wal-diſchānās iſdarita daſcha pahr-grohſiſchāna un ari ta ſatliſcha-nahs ſtarp Auſtriju un Ungariju tiks wairaf iſlihdſinata. Tisza peeder pee brihwprahſtigo partijas un tadeht winam Ungarijā dauds peekriteju. Zere, ka wiſch zaur ſawu eeſpehju ware-ſchoht partiju kaiſlibu apſpeeft un tā tad meerigaka apſpree-ſchāna un iſlihdſinaſchāna ſtarp Ungariju un Auſtriju gaidama.

No Parīšes. Pahr Franzijsas eelſchligu politiku „kelnes awiſe“ ſpreech tā: „Franzijsai ir republikas waldischanas likumi, bet tee newar, tā ſafoht, iſti pee ſpehka nahkt, jo teel no tagadejas republikas waldisbas notureti un ſaiſiti. Šchi ſtarpiba ſtarp waldisbas gruntslikumeem un ſtarp Maſ Mahona un Biſſeta politikas zenteeneem ir nu par lawekli un iſpoſta republikaneeſchu zeribas; ſchi ſtarpiba ir Franzijsas nelaimē, jo kur ilgi loſka, tur ari luſt un war dandſ las notilt. Wezais Tjehrs, kas par to gudraſo politikas wiſru Franzijsā teel aſiſhts un kas mineto nebuſchamu eewehrojis, tagad kahdā Franzijschu awiſe rakſtidams tahdas dohmas iſſajijis, ka lai no miniſteru riſtoſchanahs ſargahs, kas uſ ſenatu un uſ tautas-weetneeku ſapulzi ſihmejotees. Tad tahlaſ ſawā rakſtā Tjehrs ſaka: „Muhſu eenaidneeki grib, lai 1880. gadā (tad Maſ Mahona preſidenta gadi ir beiguſchees) tiktu pahraudſiti waldischanas gruntslikumi un ka Maſ Mahons ſawu teeſibu, kas winam pa ſcho laiku atlauta, iſleetatu; bet mums waijaga gribeti, lai tee waldischanas gruntslikumi paliktu nepahgrohſiti. Muhſu eenaidneeki grib, lai republikas waldisba tika paliktu uſ kahdu laiku; bet mums waijaga pagehrecht, lai republika paliktu paſtahwiga. Muhſu eenaidneeki rauga zaur wiltibu un kufuleem waldisbas likumu pahraudſiſchanu eegrohſiht tahdā ſinā, lai ſchi pahraudſiſchana tiktu iſdarita winu zenteeneem par labu; bet mums waijaga pret ſchahdu waldisbas likumu pahraudſiſchanu preti ſtahtees.“ Tā Tjehrs ſaka un iſ wina wahrdeem noprohtams, ka republikas waldisba Franzijsā ja-uſtura un ka republikas waldisbai deesgan to pretineeku. Mineta waldisbas likumu pahraudſiſchana laikam nahks turpmal pee pahſpreechanas.

— Kultus miniſteris Wallons iſlaidis pee erzbiſkapeem un biſkapeem, kā ari pee proteſtantu un juhdu konſiſtoriju preeſchneekem rakſtu, kurā wiſch ſinamu dara tautas ſapulzes beidsamo ſpredumu, ka wiſās baſnizās Deewa luhgſchana ja-tura preeſch waldisbas uſtureſchanas un labklahſchanahs tai deenā, tad atkal tautas ſapulze ſawu ſehdeſchanu ſahks. Kā jaw ſinams, tad garidsneeki ir republikas pretineeki un wineem daſcheem nebuſ pa prahtam, ka preeſch republikas darbeem Deews buhs jaluhdſ. Tā preeſch kahda laika kahds augſts garidsneeks, kad ar winu pahr augſcham mineto miniſtera rakſtu runajuſchi, tahdu atbildi dewis: „Mehs eſam eeraduſchi, preeſch ſaweem eenaidneekem Deewu luhgt.“

— Republikaneeſchi ſahkt eewehroht ultramontanu riſtoſchanohs ſchoblas leetās un norahda uſ to meera trauzeſchanu, kas zaur mineto riſtoſchanohs gaidama, kā to ari firſts Gortſchakows ar Tjehru ſarunadamees iſſajijis. Republikaneeſchu partijai par labu rakſtidamas awiſes nehmuſchas ſcho leetu plaſchaki pahſpreest un norahda uſ to leetu zihniſchanohs ſtarp tehwijs mihtoteem (patrioteem) un ſtarp tehwijs pahrdewejeem, kas Franzijsas garigu dſihwi grib pehz pahweſta nolikumeem eegrohſiht. Tā tad nu republikaneeſchi ſtipri ween taiſahs ultramontaneem uſbrukt.

No Italijs. Tā awiſe „Opinione“ rakſta pahr Bahzijsas keiſara uſtureſchanohs Mailandē tā: „Bahzijsas keiſara ſanemſchana no Mailandes puſes bija tahda, kas gohdam peelihdſinajahs til lab augſtam Bahzijsas keiſeram un ſlawenai Mailandes pilsſehtai. Ar ſcheem tautu preeka parahdijumeem naw nelahdas datās ne politikas rehlinajchanai ne politikas iſmanibai. Ir jo augſtā ſajuſchana, kas eelſch tam iſſajita, prohti: tas preeks pahr to, ka tautas paſtahwiba atkal pa-

nahſta. Pirmais Bahzijsas keiſars ir apmelejis pirmo Italijsas kehninu, kas ſawā laikā ari winu apraudſija Berlinē. Ubi waldisneeki ir par aiſtahwetajeem muſſu laiku teeſibahnu, tautibas uſwarai pahr ſenatu walſts, un politikas-buſchamu. Zil karu naw weſti, zil aſinu naw iſteetas, lai waretu atſwaru wezu laiku eeriktēs uſtureht! Jaunu laiku gars wiſus laweklus pahrawejis un politika ſcho garu eewehrojuſi. Šchih politikas un tautibas gruntslikums peelihdſinahs tautu labklahſchanai. Šchim grunts-likumam par aiſtahwetajeem ir Wilhelms pirmais no Bahzijsas un Wiktors Emanuelē pirmais no Italijsas. Ubi waldisneeki walda pahr walſtibahnu, kas ſawā ſtarpā ſazenſchahs meera- un kultures- darbōs. No Maſ lihds Mailandē tika no Italeeſchu tautas Bahzu keiſaram parahdita firſniga draudſiba un gohdajchana. Katrs ſinaja, ka wiſch apſweizinaja augſto waldisneeku un Italijsas kehnina draugu.“

No Londonēs teel ſinohts, ka tur dandſ leetus bijis ar wehtru, ihpaſchi Anglijsas wakara puſē, kur weetahm uhdens-pluhdi bijuſchi. Wairak upes tā uſpluhduſchi, kā uhdens pahr kraſteem gahjis. Weetahm ari daſchu zilweku dſihwibas bohjā gahjuſchas.

No Serbijas. Kā laſitajeem ſinams, tad Serbija pee Herzegowineeſchu dumpja jeb kara pret Turkeem newem dalibu, lai gan Turku kara-pulki bija uſ Serbijas rohbeſchahm waras darbūs iſdarijuſchi un tā tad meeru trauzejuſchi. Serbijas waldisba kahdus 22,000 ſaldatus un militſchus nolika uſ Boſnijas rohbeſchahm. Tagad nu tahdas ſinas no Serbijas atnahkuſchas: Serbijas waldisba wehl arweenu tura ſawus 22,000 karineekus uſ Boſnijas rohbeſchahm, un kā leekahs, tad ari ſchim brihſcham ſawus kara-pulkus no rohbeſchahm ne-atsauks. Turku kara-pulks teel arweenu pawairohts un ir tagad pa treſchu dala leelaks neka Serbeeſchu kara-pulks. Serbija, uſ Turku kara-pulku ſlatidamahs, ne-eedrohſchinajas ſawu kara-pulku no rohbeſchahm atſaukt. Ja nu leelwalſtis par tam gahdatu, ka Turki ſawus kara-pulkus atſauktu, tad ari Serbija to daritu.

No Kofandes. Kā laſitajeem jaw ſinams, tad generalis Kaufmanis ar ſawu kara-pulku gahjis uſ Turkeſtanu deht meera uſtureſchanas, un ari pahri reijas no tureenās ſinas neſahm. Tagad nu ſchahdas ſinas atnahkuſchas: Kofandes pilsſehtā ir meers. Tai 3. Septemberi muſſu (Kreemu) kara-pulks gahja zaur pilsſehtu, leela dala pilsſehtas eedſihwotaju ſkatijahs ſinſahrigi uſ muſſu ſaldateem un rahdija, kā lihahs, pret teem labu prahtu. Rahjineeki un leelgabalneeki noſtahjahs kahrtigās rindās kahna pils preeſchā, kur leels pulks lauſchu bija ſanahkuſchi. Pee pils wahrteem kahns iſnahja preti generalim Kaufmanim, kas tad no ſirga nokahpa un ar kahnu jeb Kofandes waldisneeku ſajweizinajahs. Kad wiſi kara-pulki uſ pilsplazi bija ſapulzejuſchees, tad wini noſtahjahs kahrtigōs pulks un generalis ar kahnu eegahja pili. Pahr pili paſchu runajoht naw nekas ihpaſchi peeminams. Tā iſtaba, kur generalis Kaufmanis ar ſaweem pawadoneem no kahna tika ſanemts, bija iſklahts ar dahrgeem tepikeem (dekeem), kā to auſtrumneeki mehds dariht; ari krohna-lukturi, ſpeegeli, galdi un trehſli pehz Ciropas mohdes iſtabā atradahs. Uſ galda bija preeſch atſpirdſinajchanas uſlikti tehja, dahſa-augli u. t. pr. Kad nu bija pils-ruhmes apſkatijuſchees, tad generalis Kaufmanis ar Kofandes kahnu iſgahja iſ pilsſehtas, kur kara-pulki atkal bij noſtahjuſchees. Til tablu wiſs ir meera, tika

Kiptſchaku wadonis Awtobatſchis negrib pee meera dohtees. Rahns gan Awtobatſchim bija to padohmu dewis, lai tas generalim Kaufmanim padohdotees, bet winſch ſcho padohmu neklaufijis. Kà dſird, tad Awtobatſchis baidahs, ka tilſchoht ij Rahna walſis padſihts, tapat winam ari bail ar Kreewem karu weſt; winſch jaw gribejis aiſbehgt, bet Kiptſchaki to nelaiduſchi, fajidami: „Tu eſi muhs uſmuſinajis, lai karu eefahlam ar Kreewiju, un tagad tu gribi aiſmuſt? Mehs tewi nelaiſſham: waj tu nu karu jeb waj tu eij pee generalgubernatora.“ Awtobatſchis tad nu apnehmahs karoh. Kiptſchakem ir 8 leelgabaki un 20,000 ſaldatu.

Waj kalpi tagad teefſham flinki?

Burinſch. Kalnin, waj ſini ko?

Kalninſch. Ko tad?

B. Nu, to tad, ka muhju kalpu fahrtu efoht til flinka un kuhtra, ka teefſham ar to ween maſgruntineekeem buhſchoht pohſtã ja-eetoht un ne deht jita ka.

K. Ei tad, Burin! Neſmahdeſim wis muhju mihtus gahjejus, kas alaſch tee ſtrahdataji bijuſchi agral klaufiſchanaſ laifõs, kã ari tagad. Es ſaju: kalpi naw wis tagad flinki, nedſ ari dabu flinkoh, bet wehl wairaf teef iſſtrahdinati, kã agrafõs laifõs tifa. Apdohmajees mihtais Burin, kas par laukeem tagad maſgruntineekeem, kas apſtrahdajami un nokohpjami ir, un zil maſ daſchs labſ zilwekus tura un tomehr teef apſtrahdati un nokohpti. Waj tur kalpinſch flinkojis, fur tahdi leeli lauki apkohpjami maſ darba ſpehklam, to newaram wis fajiht, bet jaſafa: tur ſweedri gan ir kalpinam bijuſchi. Tur fur wehl gruntineeku naw, tur kalpi gan drihſaki naw til tſchakli, bet fur gruntneeſiba jaw ſahtuſehs, tur gruntineeki gahjejus ar labu prahtu ween tſchaklus padara, kã to jaw eſam peedſihwojuſchi. Tadeht tas naw teefa, ka zaur kalpu flinkumu buhſ maſgruntineekam pohſtã ween ja-eetoht, bet ja wineem pohſtis tumu manams, tad waina gan buhſ zitur meklejama un ari atrohnama, ne kalpa flinkumã. Tã es dohmaju.

B. Kã tu nu dohma pawifam ohtradi? Tew kã ſaimneekam un pawifam wehl kã maſgruntineekam nemaj newajaga tã kalpus uſleeliht, bet alaſch teift, tad tee flinki un kuhtri pee katra darba. Waj Tu to neſini, ka, kad zilwekam, kad tas ween dſird, ka winu uſleeli, ari tuhlin tam lepniſa klahu. Tã ari ir ar kalpu. Teizi ween winam, ka tas ir ſtrahdajis, tad redſeſi tuhlin, kahds kuhtris tas paliks. Smahdeht wajjaga. Kad tas ir kreetni iſſtrahdajees, tad teizi un ja gribi, tad uſbrehz ari ſkarbaki, ka tas ir laiſkojis un ne daudſ padarijis, jo tas daudſ labaki buhſ, nefa winu teiſi. Redſi, tã wajjaga un to ari ne maſumſ maſgruntineeki cemanijuſchees un dara.

K. Tahdã wiſſe draugs tahli netikſim, bet gan kalpus teefſham flinkus padariſim. Waj ta ir kahda pateiziba, kad kalpinu, kas zauru deenu ſweedrus ſwiſhdams, ar ſlawju kreetlu ſtrahdajis, wafarã no darba nahkuſchu par flinki noſauzam. To kreetnis kalps nepaneſihs, bet dohmahs: Kad ſaimneekſ mani, kas zauru deenu ſweedrus iſſtrahdajees no rihta agri lihds pat wehlam wafaram, par flinki ſauz, tad lai winſch ſauz, kad teefſham tahds eſmu. Winſch jahſ flinkoh. Un ko tad zitu lai tas dara? Kad „flinka“ wahedu kreetni iſſtrahdajees pelna, tad lai labaf dabu, kad teefſham flinkojis. Es

pats to daritu, kad wehl kalpinſch buhtu, kad ſaimneekſ mani, kas kreetni iſſtrahdajees, par flinki ſauktu.

B. Bet kalps taf kahds atrohnams, kas flinka wahedu pelna ar to, kad jawu peenahkumu, kã nahkahs, ne-ſdara. Waj naw tã?

K. Tew taiſniba, ka atrohnahs ari daſchi tahdi, bet ne tã kã tagad runa til no kalpa flinzibas, it ka wiſi tahdi buhtu un neweens tſchaklis un ſtrahdigs atrohnams. Praſiſchu atkal: kas tee ſtrahdataji? Maſgruntineeki tã jaw daſchi pawijam lihdsi neſtrahda, bet til ween rihtotaji grih buht. Kad mehs kalpus un gahjejus ſaulaſim par flinkeem, kad daſchi tahdi ir, ko dariſim tad ar maſgruntineekeem, kuri daſchi tahdi, kad ne-atmin to laiku, kad rohkas pee darba likuſchi, bet tikaſi grih pabuht kã „kungi“ neſo neſtrahdadami, bet tikaſi lepni un greſni padſihwodami. Tadeht: neneczmaſim wis kahdu deht wiſu kalpu- un gahjeju-fahrtu, bet gohdaſim tohs tahdus, kã tohs, kas tee ſtrahdataji titlab leel- kã maſgruntineeku laukõs, kã ari tohs Baltijas dehlus, kam wiſwairaf darba ſmagums un iſtikſchanaſ knapums uſkrauts un japanef, kaut gruhthi ſpeeſch.

B. Bet tomehr ar kalpeem un gahjeejeem gruhtha iſtikſchana tagadejõs laifõs, jo lai ari tee buhtu ſtrahdigi, tad tomehr algoht deefgan gruhthi tohs, it ihpaſchi ſchogad, fur newiſai labſ gads mums ſanemams. Algu jaw neweens ne-atlaidihs, kaut maſakas buhſ ſchogad eenemſchanaſ ſaimneekeem.

K. No atlaiſchanaſ naw nefa runaht. Jo kad kalpinſch tai ſliktakã gadã atlaiſch no deretas algas, tad ari labakã gadã ſaimneekeem wajjadſeja pee deretas algas, ko kalpineem wehl peelikt. Bet tas buhſ gan maſ notizis! Un ko tad lai kalps, kas uſ ſemi faderejees, atlaiſch? Tam ari paſcham ſaws fehjuminiſch, lihds ar ſaimneeka fehjumeem buhſ ſliktaki audſis un maſaf atmetihs, ka newarehs ko pahrhoht, bet tikaſi paſcha iſtikſchanaſi buhſ.

B. Bet puiſchi un meitas, kas algu nauda ſanem.

K. Gj praſi, waj tee atlaiſch?

B. Bet es pilnigi pee tam peekrihtu, ka zaur kalpeem til buhſ maſgruntineekeem pohſtã ja-aiſeet un ne deht zitu ko. Tee jaw naw nekahdi neprahneeki, kas tã ſpreeſch.

K. Kalpi ween nebuhs mums pohſta taiſitaji, ja paſchi ween pohſtu nepeefawinaſim.

B. Kã?

K. Tã, kad mehs paſchi ari rohkas pee darba liſim un newis, ka kungi ween dſihwoſim. Strahdaht wajjaga, jo til zaur ſtrahdibu un darbu zilweks ween uſ preekſchu tifs, lai tas gruntneekſ, waj ari kaut kahds zits. Bet zil mums naw tahdi maſgruntineeki, it ihpaſchi jaunekli, kas no darba behg kã welns no kruſta. Kur til kahds weeſibas wafars, jeb teateris waj ari kaut kas zits, tur jaw tahds nekad netruhſ, kaut mahjã pats leelafais darba laifõs buhtu. Kad deenã pats neſtrahdajis, kã tikaſi kalpus rihtkojis, tad pee wafara leekahs garaſk laifõs buht un ja neprezejees ir, tad aiſjuhds ſirgu un aiſbrauz pee „ſeltenitehm.“ Lihds puſnakti palizis, atbrauz mahjã, bet waj wiſſſchõhs pats ſirgu nojuhgt. Kas to dohd? Samelle puiſis waj kalps, kas lai zelahs un „kunga“ ſirgu nojuhds. Ne ko dariht! Gahjejam jazelahs, kaut gan pehz deenas publina, pat pirmã ſaldã meedſinã kã aiſmidſis. Sirgu nojuhdsis redſ jaw gairminu bahloht un grih wehl palajtees kahdu brihtinu. Bet nefa, zil ilgi! Saimneekſ, pirms pats wehl guleht aiſeet, fajet ſaimi pee darba, ka pats war labi

atpuhstees un naw dehl gahjeecm jabehda, kad tee wehl gu-
letu. Tã eet.

P. Nezezejuschees tã darahs, bet ne, kas jaw apprezejees.

R. Gaidi ween, kad tas tã ir. Apprezejuscham atkal zi-
tada gaita, kas tohs ðen. Waj ne-efi redsejis, ka krohgõs
daschu reisi, jazischi labaf panisam dauds gruntineeki pee-
niht, pee „hairscha“ sehbedami un laiku pawadidami nereti
lihdj pufnaktei. Kad us mahju taifahs braukt, tad wehl tee
useetahs, ka kauli stihwaki un kahjas gurdenakas palikuschas
un weens mihtsch brahlitis „swingulitis“ galwã eemetees, kã
lappenes wasarã tufschã bischu trohpã, kas duhz un ruhj; til
ween. Kad mahjã tahds abrauz, waj warehs pats sirgu no-
juhgt. Kas to dohs? Jazet atkal gahjejs. Dauds wehl wa-
retu fo pastahstih, bet lai paleek. Tadeht: Ja kalpus un
gahjejus gribam laboht, tad mums pascheem par preekschu ja-
labojahs, jo deesgan efam pakrituschu dohmadami, deesin kas
nu ne-efam, kaut zeematu tilai ar kahdeem simtu rubuleem
eepirtuschu.

P. Bet kalpi jaw leeli prozeses wedeji, it ihpaschi taga-
dejs laikõs.

R. Naw teefa! Jo kad gahjejam pahri dara, tad ari winsch
taisnibu mekle, kaut ari katreis ne-atrohn. Kad kalpi ween
buhu leeli prozesetaji, tad ar notiktu, ka katru fainneeku kalpi
apfuhdsetu un ne tilai kahbus ween. Tahdi kundini, kas ar
kalpeem teefajahs, ir jaw gandrihs katrã pagastã atrohnami,
it labi pasihstami un pee wahrda sauzami. Lai gahjejs buhu
tahdam pats labakais, fo tas gan dauds lihdsetu, tapat tiftu
neezinahts. Labs kalps pee tahda deenestã nefad ne-ees, bet
tilai tahds, fo kreetnis fainneeks labpraht neder. Diwi tahdi
labi kohpã meerã wis newarehs nodsihwoht, bet teefasees
aistweenu.

P. Lai waj kas, bet es faku, ka kalpi naw wis derigi
ihsti preeksch mums.

R. Tew tahdas paschas dohmas, kã preekschgaddõs bij da-
scheem leelgruntineekeem, kas muhsu kalpu kahrtu apjmahdeja
un weda strahdneekus no Wahjijas. Bet zil tahli tika. Ka-
mehr muhsu kalpi faulitei lezoht jaw bij atrohnami pee darba,
tikmehr schahdi „fittsemneeki“ wehl lihdj pulksten 5 gultã nir-
gojahs un tad uszehluschees wehl kasiju wahrija un fastreh-
bahs un tad wilkhs pee darba. Mga teem bij leela jadohd
un pahrtika wehl labaka kã muhjeecm un newareja tomehr
netil dauds pastrahdaht. Laine ka tika wehl laikã walã no
schahdeem „fittsemneekeem“ un nehma tohs paschus apjmah-
detus Baltijas dabigus dehus, kas ar Baltijas dabu, darbeem
un gruhumeem apraduschu, un tã wehl daschi isglahbahs.

P. Lai paleek! Bet fo Tu darisi kad masgruntineeki to
dsirdetu, ka Tu kalpus un gahjejus til gauischam aistahwi.

R. Wiseem tas jaw nebhutu pretim, bet til tahdeem kã
scheitan peemineju. R. M.

Wahnu-tizibas augli.

Waltenbergu walste, Ruhjenes draudses datã — ap Behr-
tukeem sch. g. patlaban, kad fainneeks ar puisti Burkschi us
jakti isgahuschu, eenahl D. . . e mahjã diwas zeemenes „tschi-
ganeetes“, kas turpat kahdu wersti attahku, jaw daschas dee-
was R. . . s mahjas ganibãs — kamehr tehwini us ap-
kahrtejeem tirgeem brauka — teltis dsihwo. — Warbuht no
zitahm bahbinahm dsirdeht dabujuschas — ka D. mahjas
fainneekem dauds reises laulibas-meera truhfstoht, un tapat

ari knapi ar dsihwes usturu welkotees? — eenahuschas fahk
tuhlin faines-mahtei un winas namam meeru un laimi weh-
leht, un sohliht wisus labunus, kas til ween apaksch faules
warbuht — isberti — ja til fainneeze ween winahm kaut
fo buhs atmeti. Sainneeze, deenschehl, mahnu-tizibã augusi
gan nemas nebhutu kawejuschs pufi no sawas bagatibas doht,
ja til ween kas atliktu. Sahl zeeminehm schelodamahs galu
no gala sawu dsihwes likteni isteikt, un nebeids noschehloht, ka
newaroht par tahm jaukahm apsohlichanahm schahm maksahk.
Tschiganeetes nu no fainneezes wehl gudrakas palikuschas,
ihsti fahl famaniht, ka schẽ branga zirpschana, — aishildi-
najahs, ka winas no schahs — kurai jaw tã til ruhkta un
knapa istilschana, nefa nepagehroht — bet til no firds bij
wehletees, ka scho ruhkta dsihwe faldotees. — Un to winas
gan teescham spehjoht isdariht, ja til schai wehl efoht — til
pat paschas, kã fainneeka — tahs drehbes, kas pee laula-
schanahs mugurã bijuschas; — tahs til winahm wajagoht
lihdj panemt, un tschetras deenas, pehz daschadas skunstescha-
nas —atureht, tad buhs atkal atmeti — kur tad tuhlin
meers un swehtiba kã ar bahni scho mahjã nahkschoht. Us
nahkamahm deenahm schi buhs wareht winahm par to бага-
tigi peemest. — Sainneeze nabadsite wairs nesinadama no
preeka fo eefahkt, skreen us flehti, un atnes sawas un wihra
drehbes „jo til trihs gadi kamehr kahsojuschees“ un wehl bes
pagehreschanas, ari wijas nabadsites pameitas labakhs dreh-
bes — un fataija kreetnu paunu, dohmadama, ka jo wairak,
jo labaki. Tschiganeetes nu panem laupijumu, wismasak
35 lihdj 40 rubulu sudraba, un aiseet kã ar sawu. Pehz
tam atnahk fainneeks ar Burkschi no jaktis, bet fainneeze gu-
dra buhdama nefaka wehl tagad nefa no tam, laikam wisu
to nahkuschu laimi ar reisu fainneekam uskraut gribedama.
Pa-eet nosajihis terminsch, nahk jaw peehta, festa deena —
manas nahburdses ne tschakst ne grab. Tẽ isdsird no nah-
burga, ka tschiganu bars, ziti jaw wakar, ziti schodeen —
aizsetojis. — Nu fainneeze wehl faproht, kas ap winas no-
tizis — nu fahl wisu bes kaweschanas fainneekam isteikt, bet
par wehlu!

Sainneeks apjautajahs ar nahburgu, dabu sinahk, ka tschi-
gani — tee kas schodeen gahuschu — us Ruhjenes pufi aif-
zetojuschi. Steidsahs nu ar sawu Burkschi un fainneezi par
az par galwu pee walstes wezaka, parauj to lihdj un nu wer
tschiganeem pakal. Panahl gan leelu reisu, ir tehwini, fee-
was un behrni, bet tahs diwas laimes-mahtes tai pullã naw.
Sainneeks wehlahs tohs paschus panahktus ismekleht — bet
tschigani mana kahda pakaldsinejem duhscha un kahds spehks,
uspuchtuschees fahl til sawas pipkas raisiht, un usprasa lai
fainneeks eemaksajohk 50 rublu kauziona, tad til wini lau-
schotees aistureti un ismekleti tikt. Un tad, ja pee wineem ne-
buhõs tahs mantas atrast, tad par winu negohdu un uskawe-
schanu paleekoht tee 50 rubl. sudr. wineem. Ko nu? Sain-
neekam naudas, Burkscham duhschas, un walstis wezakam —
nesin kas truhfst. Pateiz Deewam, kad wehl no Tschiganeem
fausi walã tikuschu.

Nu notizis kã pirmai feewai paradihses dahrsã. — Nu ir
fainneezei azis atwehrtas kã Gewai — redsedama, ka sohli-
schanas ohtradi pildahs. Nu ihsti wehl mahjas-meeru un
swehtibu teescham isdewusi — „kã jaw wihrs tuhlin teizis,
ar tahdu feewu wairs nemas newaroht kohpã dsihwoht.“ Tahdi
ir mahnu-tizibas augli.

Sche gan teefcham jabrihnahs, ka til tumfchi laudis wehl, un pascha flaidrakâ draudse un walfie, wehl tajâ pagasta, kura jaw 13 gadus weens flaidra garâ fkhlotajs strahdajis, — kas tad wehl zerejams Maleneefchds?! Lautini, lautini! — kaut juhs tal maf wehra liktu — til pat to Deewa-rakstos lasa — nebuhs raditahm leetahm Raditaja gohdu doht — ka ari, kas muhsu laika-rakstos til un til reises flaidri teef preefcha likts, kahdi wiltneeki un kahdi krahpneeki pasaulê. Kad nu negribat, ka juhsu pehznahkami tahdâ pascha mahnu tumfiba fnausch un peefrahpti teef, tad schis labakais padohms: Wedat behrnus fkhla! Tur tee ihsti mahzifees mahnu tizibu neewah, un flaidra garâ un prahâ til Deewu pahf wifahm leetahm bihtees, mihtoh un uf to zereht. Tadeht jawehl: Skohlas lai set! — tahs til prahtu zel no tumfchas mahnu wiltibas behgt un gaischâ tiziba dwehfeli tehrpt.

Nolle.

Vifums

preefch ewangeliuma Lutera tizibas lauschu fkhlahm uf laukeem un fkhlotaju seminareem Igaunu un Kursemes gubernâs.

(Wifaugstati apstiprinats 25. April 1875.)

A. Lauschu fkhlas uf laukeem.

I. gabals.

Stohlu noluhks un schira, preefch wina zefchanas un ufturefchanas, ta ka ari pehz lahbas lahribas winas jamahja.

1) Igaunu un Kursemes gubernâs ewangeliuma Lutera tizibas lauschu-fkhlahm uf laukeem ir schahds noluhks: scho gubernu Lutera tizibas eedfihwotajos stiprinah, tizibas un fristigas dsihwes likumu atfihfchanu un starp wineem isplatih berigas mahzibas. Minetas fkhlas peeder pee eefchleetu ministrijas amata nodatas.

Peefihmejums. Kad pee pagasteem peederofchi ewang. Lutera tizibas behrni teef mahjâs mahziti, tad mahzifchana stahw teefcham sem tahs weetas mahzitaja, basnijas wezato (likums par fweefchahm tizibahm, art. 322 un 776) un fkhlu wezato usraudfibas, ta ka ari sem to 12. artikeli minetu instituziju wirsufraudfibas un wadifchanas.

2) Lauschu fkhlas uf laukeem ir: a) pagasta-fkhlas, kas zeltas preefch weena pagasta jeb preefch wairaf pagasteem, un b) kirfpehles-fkhlas, kas zeltas preefch wifas kirfpehles.

3) Pagasta-fkhlu mahzibas nodatas ir schahdas: tizibas mahziba (tee 5 katfijma gabali un wezas un jaunas deribas bihbeles-stahsti); lauschu waloda un Kreewu waloda; beidsama zil tahlu mahzibas lihdseli fneeds, bet 5 gadu laika mahziba Kreewu waloda uf wifu wihfi ja-eewed it wifas pagasta-fkhlas ka mahzibas nodata; c) tee 4 rehlinumu pamati; d) geografijas un wehtures, ihpafchi tehwijas, pamata mahzibas; e) kohra dseedafchanas, ihpafchi basnijâs.

Peefihmejums. Mahzibu zitâs leetas, kas pehz fchi artikela naw uspeestas, ir brihw sneegt titai ar lautfkhlu wirskomifijas atwehli

4) Pagasta-fkhlas seemas mehnefchds tohp mahzihts pa welti; teem, kas par wafaru wehlejahs fkhlu apmelleht, jamakfa fkhlotajam par labu til dauds, zil tahs weetas fkhlas wal diba nofaka.

5) Pee lauku pagastu uf dewumu peeder pagastu-fkhlu eetaifichana, ta ka masatais uf katru pagastu no 300 lihds 1000 Lutera tizibas wihreefchu un feeweefchu dwehfelchmah nahf weena fkhla; pagastu peenahkums atkriht, kad scho fkhlu ufturefchana ir nodrohfinata zaur muifchas ihpafchneeka gah-

daschanu jeb zaur kahdu ihpafchu dahwinafchanu. Buhwplazis ir ja-eerahda par welti no dsimtskunga waj no frohna, kad fkhla ir zelta kahda frohna-pagasta; dedsinamas makfas un buhw-materiala peewefchana, ta ka ari strahdneeku fuhtifchana ir mahju fainneeku peenahkums. Kohla materials preefch pirmahs fkhlas-nama usbuhwefchanas tohp dohts pa welti no dsimtskunga jeb no frohna-waldibas pehz teem pafcheem nofazijumeem, kas dohti preefch pagastu-nameem (pagasta-likumi no 19. Februa 1866 § 5.)

Peefihmejums. Sa lahdam pagastam truhtu eefpehjas, fawu paschu fkhlu uftureht, tad tas, fkhlas zefchanas un ufturefchanas deht, war peefleetes pee zita kahda pagasta, par to ihpafchs lihgums janofledf, turu apstiprina kirfpehles fkhlas-komifija. Tahdâ gadijumâ schee pagasti un to pee wineem peederofcho muifchu ihpafchneeki nem dalibu, zil pehz taifna mehra uf katru isnahf, pee wifahm schini artikeli peeminetahm makfaschanahm un pildifchanahm.

(Turpmal beigums.)

Sihki notikumi is Rihgas.

Ka „Rig. Ztg.“ sino, tad polizejai uf dewahs schahdu blefchu stiki peekert: wina dabuja smaht, ka Maslawas Uhr-Rihgâ isgahjufchas peektdeenas wakaru bija nodohmajufchi kahdu namu aifdedfinaht. Nama ihpafchneeks, lai uf wina launas dohmas neturetu, bija uf flimneeku-namu aifdeweess un tur flims guleja, bet wina feewa tika no polizejas tai brihti peekerta, kad wina weenu pazinu, kura bija schaujams pulweris, spirtka famehrzetas papihra lapas un weens dekis preefch lohga-aifklahfchanas, nodewa kahdam zilwekam, kas par makfu bija apnehmees pee augfcham mineta grehta darba palihdeht. Wainigee tika zeeti fanemti un dabuhs fawu pelnito fohdu.

— Tai 13. Oktoberi pulksten puszet dewindos no rihta Behterburgas Uhr-Rihgâ kahdâ eebrauzamâ weeta notika schahds nelaimigs atgadijums: divi nupat mineta eebrauzamâ weeta eebraufufchi semneeki apfkatijahs peelahdetu pistoli, bet neapdohmigi rikhojotees pistole sprahga wakam un schahweens eefkrehja weenam semneekam kruhtis. Gewainotais dabuja tuhliht ahrtes palihgu un tika aifwests uf flimneeku-namu.

Labibas pretfchu tirgus Rihgâ 11. Oktoberi Jelgawâ, 11. Oktoberi un Leepajâ 9. Okt.

Makfaja par:		Rihgâ. Jelgawâ. Leepajâ.		
1/3 fchemv.	(1 pudru)	rubfu	2 r. 65 l.	2 r. 30 f. 2 r. 20 l.
1/3 "	(1 ")	kwefschu	4 " " 3 "	20 " 3 " 50 "
1/3 "	(1 ")	meefchu	2 " 15 "	2 " 20 " 2 " 10 "
1/3 "	(1 ")	ausu	1 " 70 "	1 " 30 " 1 " 50 "
1/3 "	(1 ")	firnu	3 " 25 "	2 " 70 " 3 " " "
1/3 "	(1 ")	rupju rubju miltu	2 " 60 "	2 " 10 " 2 " 25 "
1/3 "	(1 ")	bihdeletu	4 " " 2 "	80 " 3 " 25 "
1/3 "	(1 ")	" kwefschu miltu	5 " " 4 "	" " 4 " 50 "
1/3 "	(1 ")	meefchu putraimu	3 " 85 "	4 " " 3 " 50 "
1/3 "	(1 ")	kartofelu	1 " " " "	" " 75 " " 75 "
10 pudru	(1 birlawu)	feena	5 " " 5 "	" " 4 " " " "
1/2 "	(20 mahz.)	fwefsta	5 " 60 "	5 " 40 " 5 " 50 "
1/2 "	(20 ")	bfelses	1 " 15 "	" " " " 1 " 20 "
1/2 "	(20 ")	tabatas	1 " 25 "	2 " " " 2 " 50 "
1/2 "	(20 ")	schthitu apinu	" " " " "	" " " " " " "
1/2 "	(20 ")	frohna linu	2 " 20 "	" " " " 2 " " "
1/2 "	(20 ")	brata	1 " 10 "	" " " " 1 " 15 "
1 muzu	linu fehlu		9 " 20 "	9 " " " 7 " " "
1 "	filu l		16 " " 16 "	" " " " 14 " " "
10 pudru	farlanas fahls		6 " 75 "	6 " 75 " 6 " 20 "
10 "	baltas rupjas fahls		6 " 60 "	6 " 60 " 6 " 50 "
10 "	fmaltas fahls		6 " 25 "	6 " 30 " 6 " " "

Rihds 17. Oktobrim pee Rihgas atnahufchi 2139 fugi un aifgahjufchi 2092

Dihwoka pahrmainschana.

Tagad es dihwaju leela Aleksander-eela N 17, pascha mahja, 1 trepi aurgscha. — Runas-lails no pulst. 8 lihds 9 1/2 preefsch pufdeenas, un no pulst. 4 lihds 5 pehz pufdeenas. Dr. Alfenstein. 2

Par laipnigu eewehroschannu.

Baur scho daru sinamu, ka esnu usnehmis A. Deubner lunga bekereju leela Minz-eela N 1 un ar konditoreju saweenojis. Pasterete kuhneni teel gahedi un kofschu ispuschloti sagatawoti. Zapat us tam zentifchohs, saweem pirzejem pasneegt labu un smeikgu maist.

Scho sinojumu laipni eewehroht kuhds

Franz Gladik,

leela Minz-eela N 1. 2

Leelwahrdes pils-muischas sweija pa Daugawu un Ohgres upi tiks isnohmata. Klattalas sinas dabujamas pee Leelwahrdes muischas waldischanas, pr. Nembates dselszela stanzju. 2

Preefsch krohgu un dsirawu rentes-weetas isdohschanas

Oblaines muischa

pee Rihgas, daru sinamu, ka es tai laikä no 8. lihds 20. Nowemberi, un tad attal no 4. lihds 10. Dezbr. un no 24. Dezbr. lihds 6. Janwar Oblaines muischa un pa to starpu krohna Blohmas- un Schumuischa buhschu.

Baldus.

Naudas-papihrus.

Udewu biketes no pirmas un ohtas isleeneschanas Widsemes un Kurfemes atfalamas un ne-atsfalamas kiblu-grahmatas, bankbiketes, instrupziones, Gelfsch-Rihgas un Nhr-Rihgas 5 1/2%. Kiblu-grahmatas, wisadas dselsu-zeku alzijas un obligazijones un t. pr. pehrt un pahrohd pehz taira leela wehribas.

C. S. Salzmann,

Iantoris Rihga, Kalku-eela, "Stadt Londones" trahteri, apatscheja tahschä.

Gariga Konzerte,

swehtbeen, 19. Oktober 1875

Maschu basniza, pulst. 4 pehz pufd. isrihlotä no "Draugu-beedribas" preefsch labdariga mehrtä. 1

Zeribas beedriba.

Swehtbeen tai 19. Oktober pulst. 3 pehz pufdeenas buhs komitejas sehdeschana.

C. Ferbers.

J. H. Wickel un beedra wihnu-lehgeris un likeeru-fabrikis

Rihga,

Behweru-eela Nr. 11

peedahwa wisas wihnu-sortes, lä ari rumu, araku, foniaku, porteri, spirtu, smaltus likeerus, balsamu un daschadas schnapfu sortes, teizamä labumä un par lehtahm zenahm. 2

Seepu-sahles Nr. 1

dsels muzas un masas dalas ar pamahzichanu lä jawadra peedahwa lehti

Willem Wetterich,

pee Behtera basnizas.

No zensures atwehlehtis. Rihga, 17. Oktober 1875.

Drihlehtis un dabujams pee hischu- un grahmata-drihetaja Ernst Wates, Rihga, pee Behtera basnizas.

Dihwa maise.

Nupat ka isnahtuse, jaunä pahrlabotä drulä "Dihwa maise" no Ludwig Seerwagen, Gaujenes draudses mahzitaja. Maska 30 kap.; stiprä ahdas wahlä eeseta 40 kap. un dabujama pee

J. Deubnera,

grahmatu-bohd, Kohn-eela Nr. 3.

Atkalspahrdewejeem pelnas-teesa.

Turpat ari wehl ir

Widjemes dseefmu-grahmata,

weza laba druka dabujama.

P. Verchendorff,

Kalku- un Schkuhnu-eelu stuhri Nr. 13,

dabuia tagad pat:

labu peleku tuhku kas newefahs, no 100, 110 un 120 kap. par ohlekti, ihpafchi labu un stipru no beesakas sortes peleku tuhku no 125, 135 un 150 kap. par ohl., peleku dubel-tuhku (ihpafchi derigs preefsch wirschwahrkeem) no 180, 200 un 225 kap. par ohl., peleku tuhku is Zeitera fabrikas tumich- un gaisch-pelekas pehrwes no 115 un 125 kap. par ohl., melnus tuhkus tikai no labahm fabrikahm no 125 lihds 250 kap. par ohl., bufskinus preefsch apgehreem jaundis musturdis un leela iswehse no 180, 200 250 lihds 280 kap. par ohl., wadmalas wisadas sortes un leela iswehse no 80, 100 lihds 125 kap. par ohlekti.

Zeribas beedriba

usajina fawus beedrus pee bibliotekas peedalitees, lä ari tohs, iam wehl grahmatas rohka, lai tahs atdohs lihds 31. Oktoberim. Preefschneeziba.

3 ehfis

gariga konzerte deht dascheem eemfleem nebuhs wis 26. Oktoberi, bet 16. Nowemberi sch. g., pulst. 2 pehz pufdeenas. Tai pascha deena pulst. 6 wakarä buhs Weisenfelsta L. sablé laiziga konzerte un pehz tam weejigs wafars, us hura Ulricha tapele spehlehs. 4

Zehfu L. L. un D. B. preefschneeziba.

Rud. Bernera

magasihne Spohra namä, preti linu-fwareem, Behweru-eelas galä,

pahrohd par fabrikas zenahm hermetikas krahsndurwis un restu-durwis ar ihstu aifschegschannu, zepjamahs krahsns, sehka-durwis, aishahschamohs (stepfelus), juschku-klapes, schihberus no kalamahs dseljes un tschuguna; plihies ar 1-4 rinkeem, restes, restu-stabikus, schachtrestes, tschuguna uhdens-tattus, flurstenu durwtinas ar rufcem, tschuguna krahsns un bleka-krahsns, ohberetas un ne-ohberetas ar trubahm, masus Angl. sehkus ar zepjamahm krahsnihm un 2-4 wabrischanas-rinkeem, alihiti isstrahdatus faminus, ohgtu-pletihserus no dselles un misina.

Melnu un dseltanu lapu-tabaku, speki un miltus pahrohd par lehtu zenu

F. W. Gufew,

Gelfsch-Rihgas Saunas-eelas stuhri N 5. 5

Humoristigs wafars.

Rihgas Latweeschu beedribä.

Swehtbeen, 19. Oktoberi 1875.

Schini wakarä buhs: dseefmu un kupelu dschedaschana, musika, johzigas runas, daschabi stait un wehl schis un tas.

Berejam, ta schis wafars atradihs ne masalu patifschannu, lä pirmäis, kas bija 21. Septemberi.

Sahlé buhs islikti gabini preefsch dschreeneem un ehdeeneem. — Maska 25 kap. no personas.

Beedru labritas usrahdamas. — Sahfrees pulst. 8. wakarä un dsigfrees pulst. 12. nakti.

Kahrtibas komisija.

Tai 8. Oktoberi sch. g. pulst. 7 wakarä us leelo Aleksander-eelu ir man pee Schmidtsdorff wihnuhscha

tumichibruhns firgs,

ar firmu galwu un baltu sibmi peere, wehribä 100 rubl. ar wifu eejuhgu tizis nojagts. Mahgi bija tumichbruhni, sehdelkis us federehm eeleelams, febulka ar gareem misina pufschteem. Kas scho sirgusagli jeb sirgu un eejuhgu usrahda, dabuhs pee man

20 rubl. pateizibas-algas

Rihga, Strehlneeku dahrsä.

Andrei Kirsch, dahrsneeks.

25 rubl. pateizibas-algu

dabuhs tas, kas war usrahdiht to tai 3. Oktoberi sagtu sirgu, kas bija tumich firms, galwa gaischata, eejuhgis dsellsafu bruhnds mahgäs, bruhna misina aplalts lohke, ahdas grohschi, pee P. Kurme eelfsch Dubinskas, pee Zehfim.

No polizejas atwehlehtis.

Sludinafchanas.

Smalkas fabrstuwes

preefch wilas maschinu tibrifchanas ir pilnā kraħjumā atrohnamas, un teel neween apsteleschanas preefch maschinu fabrstuwem no itweena platuma un daschadām sortehm peenemtas un ihā laikā idaritas, bet aridjan pahrdobtas, tahs leelas, rupjas un smalkas us beekem sitamas fabrstuwes un tahs majas rohtas fabrstuwes no wisadāhm sortehm tai

weenteesigā, wisu-wezakā un gruntigā

J.

Redlich

Englischu

magasihne.

Kad tas pee Wez-Gulbenes peeberigs, agratais Jaun-Laiženes Kapeļaina muišas kroħstnieks Johann Sieling wezuma dehl sawam deklam, Wez-Gulbenes pagasta skriberam Otto Sieling pee schabs teefas to pilnwaru atdewa, la tas pats war wina weeta wisas darifchanas, la teefahm preefchā stabtees un aistabweht, parahbus peedfihst likt un tam waiħadfigs, ismakfahb, — atbidigs buht, — tad teel, augšheja pilnwaras atdohfchana wisfeem, tam waiħadfigs, sludinata un turklat no schabs walsis-teefas wifit ta Johann Sieling parahbu deweji un nehmajī zaur scho usaižinati pufgada lailā no apafsch rakstītas deenas, t. i. lihds 20. Merz 1876 pee schabs teefas, jeb pee mineta Otto Sieling Wez-Gulbenē ar sawahm prafifchanahm un nomat-fafchanahm isliħosmatees; wehlahi netiks wairs pir-mejt klaufti un ar peħdejeem, la ar sweschas mantas peefawinatājeem peħ; lītumeem isdaribis tiks.

Weidsoht teel wehl no schabs teefas wispahrigi sludinahts, la ja lam wehl lahbas darifchanas ar Johann Sieling buht, nu wairs ne ar wīnu, bet ar wina pilnwarigu dehtu Otto Sieling, galā weht.

Jaun-Laiženē, tai 20. Septembri 1875.

Kroħna Lutermuišas pagastawaldifchana

usaižina tohs 1854. gadā dšimufchus pagasta-beebus tai 2. November sch. g. ne-istruħfuchi Balmceerā pee kara-klauftas-komififas dehl lohshu-wilfifchanas atnahkt, bet eepreefch tai 25. Oktobri sch. g. ir mineteem pagasta-beedreem lihds ar sawem wezakem un jiteem peederigeem pee pagasta-wezala jafapulzejahs, tur wīneem tiks kara-klauftas-komififas spreedumi par atweeglinafchanahm sinami darit un peerahbifchanas par notilufchahm islaischanahm un mifefchanahm preti nemtas. Tai paschā deenā, t. i. 25. Oktobri sch. g., ir wisfeem aħpagaftōs dšiwodameem schējenes pagasta-beedreem kroħna- un pagasta-nodohfchanu parahbi, la ari minetas nodohfchanas par 1875/76 gadu pee pagasta-wezala bej atunas janolihfifina.

Wisas pilsehtu, muišhu- un pagastu-polizejas teel laipni luhgtas, augšhejo usaižinaschanu teem fawōs aprinkōs dšiwodameem schējenes pagastawaldreem sinannu darit un nodohfchanu parahbneetus bej usureschanas-sibnehm nepeeturweht.

Kroħna Lutermuišā, tai 6. Oktobri 1875.

Tirgus

tiks tai 21. Oktober Inzeem-muišā, Leħburgas basnijas draudse pee Brasla kroħga noturehis.

Buhwmeistari,

las gribetu usnemt Beshwaines draudses basnijas buhwefchanu, teel usaižinari, lai peenahllu Beshwaines muišā pee apafschakstīta basnijas peħminder leelkunga dehl eestafifchanas tahs rīses un tahs nolihgchanas, un peħ tam lai peesubtitu apafschakstītam sawas prafifchanas par to minetu buhwefchanu lihds 20. Nowemberi sch. g. Ja buhtu buhwmeistaram lahbas ustrahbifchanas par sawu darbu, lai tahs nem lihds. Weidsoht Beshwaines basnijas lonmente nopreedibis, waj to prafifchanu atroħ par peenemamu.

J. von Klot,

Beshwaines basnijas peħminder-leelkungs.

Muzeneeki

preefch masu muzinu fastahbifchanas atroħd pahpawigu darbu pret augstu afford-lohni pee

Georg Thalheim,

wahgu-fnehres fabrikā pee Strehneeku-dahēja.

Weena mahja

uj Beecimuišas grunti ir pahrdohdama. Tuwatas simas pee kateja aif Altobnas.

Audeles weetas pahrzelschana.

Zaur scho zeem. pirzejeem daru sinamu, la es sawu „wezo Breefcha bohdi“ esmu no Nikolai-eelas uf Riter-celu pascha mahjā, netahli no Bostreħma kantoħra, pahzehlīs.

Peħrnawā. C. A. Lezenius.

Rentes-weetas.

Turkain-muišā, Iškātilēs draudse, ir no Turgeem 1876 uf 12 gadeem

semneeku mahjas

uf semneeku- un muišas semes, wisas ar plawahm bagatas, isrentejanas. Tuwatas nolihgchanas Turkaina-muišā pr. Dħgres dšellszela stanziju, pee muišas polizejas.

Weena masa bata dakstinu, la ari spahres preefch spahroschanas ar tahm tur peberigahm latehm, teel pahrdobtas uf pirma Weischu-damba № 5.

Ta mahja Riter- un Wagonu-eelas stubri № 113, itin lahā weeta, tur bohde jeb wihnusis war pastabweht, ir aifzelošanas dehl lehti pahrdohdama. Staidratas simas turpat pee fainneeta. Titat swebtdeenās runajams.

Weenas diwjuhgu kamanas

ir pahrdohdamas Peħterb. Aħr-Mihgā, Melfander-celā № 9, pee

C. Gehnert.

2 fuħrmanu kaleschās un 2 kamanas stahw preefch pahrdohfchanas Kōhschu-celā № 7 pee kara-spitakeem.

Labs feens

ir leelakās un masakās dakās pahrdohdams. Klah-takas simas uf Peħterburgas schofejas stohlas-mahjā pee leela tilta.

Sarkanas

ahbolina-fehklas

un

timotinu

peħel un pahrdohd

L. Goerke un Kiejewetter,

Buhtu-celā № 28, Bendselbta mahjā.

Wisadas wihlu-taififchanas

teel no man lehti un driħsumā idaritas un wejt wihli pret sauneem pahrmaintit.

J. Sobocinsky,

wihlu-taifitaju meisters Gelfch-Mihgā, Marstatu-celā № 20 un Peħterb. Aħr-Mihgā, Dstēnawu- un Weisshudamba-celu stubri № 6.

Manteem mihleem andeles-draugeem peebahwaju sawā bagati ischkototā kraħjumā: 30 daschabas sortes lefchās pulstienus no 8—150 rubl., seenas pulst. no 12—45 rubl., galba-pulst. no 12—175 rubl., pulstienu leħses no daschada metala no 10 kap. lihds 12 rubl., pulstienu atleħgas no daschada metala 5 kap. lihds 10 rubl. Par wisfeem no manis pirkteem pulstieem galwoju 2 gadus; pulstienus lohti labi un lehti sa-taifu un galwoju 1 gadu.

L. H. Fontaine,

pulstienu-taifitajs Mihgā, Kalku-celā № 22.

Par eewehroschannu.

Bermann Schneidera un beedra aptecku-prezu

un peħrwu-boħde

Behweru-celā Nr. 10,

peebahwa par wisu lehtalahm zenahm un wisu teizamā labumā wisas wilnas-peħrwees, la toschēnile peħrwi un toschēnile pasta, silum-sahles, sil-almenu, alaunu, pila-peħrwi, wisas anilin peħrwees u. t. pr. Tapat ari wisas mahleru peħrwees, tā: bleiweifu, zinkweifu, okeru, bruħnsartano, lihmi, terpentīnu. Wej tam ari wehl daschadus loħpu-pulwerus un aptecku prezes un elas.

Atkal-pahrdeweji dabu peħnas-teefu.

Kraħfūs jeb buħtes-pelnuš

peħel par 1 rbl. muzā, Kōhschū muišas Kangaru glahschu-fabrikis pee Bahweres kroħga uf Lubahnes leelzeta. Turpat war dabuht darbu pee mallas ziršchanas par labu zemu.

Wahju un Franziſchu ween- un diwſtohbri jakts-
flintes ar patents ſtrubwehm un damaf-ſtohbri, ar
praſtu un ſmalti graiveretu lebraudu apſiſtas; ween-
un diwſtohbri piſtohles ar pulweri lahdejamas, re-
wolweru piſtohles ar 6, 8 un 12 ſchahweeneem, no
pakatas lahdejamas, ar turklaht peederigahm jau lah-
detahm patronehm, kuri itin derigi par drohſchibu
mahja un uſ jela; ka ari wehl Engliſchu ſkrohtes,
uhdena piſtongas, no tureem latris waka eet; tapat
ari leelu trahjumu no wiſadeem pee jakts waijadſi-
geem riſheem pahrohd par lehtato zenu 1

Johannes Witschke,
ſchaujumu un jakts-rihku-bohdē,
Kungu- un Sinder-eelas ſtubri.

Locomobiles

un
tulamahs maſchines
no tabh, zaur ſawu glihtu un ſipru darbu iſflawe-
tahs **Ruston Profton** un beedra ſabrikas Lin-
colnē, ka ari

Damfmaſchines un
Kulamahs maſchines
ar ſalmu-kratitajeem no 3 ſirgu-ſpehta par 860 rbl.
ir wehl ſchim brihſcham uſ lehgera pee

Ziegler un beedra,
Rihgā, Pils-eelā № 19. 3

Krohna lukturus

preekſch baſnijahm, ka ari wiſas zitas baſnijas-lee-
tas peedahwa lehti 3

C. A. Tiedemann,
Kungu-eelā № 6, netahlu no Behtera baſnijas

Brufſchu-ihpaſchneekēem.

Frifchus 1875ta gada

Baireeſchu opinus
ka ari ſmallakohs
Tiroles bruhweru-piki
tur weentimeht uſ lehgera un pahrohd par lehta-
tahm zenahm

Max Tiſchbein.
Kantohris: Pils-eelā № 18, 1 trepi augſti. 2

Schfeſter-bohde, Smiltene.

Sawu bohdi ar wiſadahm, it ihpaſchi ſemneekēem
waijadſigahm un derigahm mantahm tagad bagati
pildijis, peedahwaju parſcheem piſejeem un tahtal-
pahrdewejeem ſawas prezes, to ſtarpā **petroleumu**,
mizās un ſtohpās, wiſadas dſeſes, tabaku, zi-
garns un dſehreenu par lehtato Rihgas zenu,
tapat ari ahdas, ahdas-leetas un papiroſus par
lehtato Behterburgas zenu. **C. Sakſit.** 1

Linu- un pakulu-dſijas
wiſas numurās teel pahrohtas

B. Eugen Schnakenburga
kantohri, Rihgā,
leelā Pils-eelā № 1, preti birſchās namam.

No jenures atwehſhts. Rihgā, 17. Oktobri 1875.

Driekhts un dabujams pee bilſchu- un grahmata-driketaja **Genſt Plates**, Rihgā, pee Behtera baſnijas.

**Sweedru arklus, ezeſchās, ſehjamas maſchi-
nes, rohku-gepetu-uhdens- un Damf-Kulamahs ma-
ſchines, lokomobiles un gepetu-eeriktes, tihri-
ſchanaſ-maſchines, treſchoftas, eſſetu-maſchines,**
peedahwa wiſadā leelumā iſ teem labakeem un pirmēem Anglijas,
Wahjias- un Sweedrijas-ſabrikēem.

General trahjums no ſemfohpju maſchinehm un riſheem.
P. W. Grahmann, Rihgā.

Paſtahwiga iſſtahde **Kantohris**
Nitolai-eelā, blatus ſtrehneetu dahſam. Teelā ſehkaba-eelā, preti birſchāi.
Gewehr o jams: Uſ ohtas Baltijas zentral-iſſtahdes Rihgā, Juni mehneſi 1871mā gadā,
dabuja tee fabriki, kuru leetas no P. W. Grahmann bija iſſtahditas wiſi lohpa

22 prehmijas
Kuru ſtarpā ari atrohдах waiſis-bomehhu miniſterijas ſudraba medala, maſchinu nobakā to
augſtako uſteikſchann
tas pee iſbalſchanas tika paſneegta.

Schujamas maſchines

wiſas ſortēs peedahwaju un par ſtiprumu
galwoju zaur pilnigu leezibas rakſtu. Teel
eerahdihts, ka jaſchuhj un ar maſchinu
ja-apeetahs, un uſ wehleſchanohts dabuhn
latwiſkā walodā driketas pamahziſchanaſ
par wolti lihds.

Bohmwilna, adatas, ela u. t. pr.
J. Luth,
Rihgā, leelā Smilſchu- un Bruhweru-
celu ſtubri № 9.

Pulkſtenu-taiſitajs

Joh. G. Kundt
ir ſawu pulkſtenu-bohdi no
Kalku-eelas uſ
**Smilſchu- un Sirgu-
celu ſtubri,**
Karpowa mahja, pahrzehtis,
un uſluhdj ſawus draugus,
lauzineetus, winu ar ſawahm
waijadſibahm pa pilnahm ap-
mekleht un no wina leela pulk-
ſtenu trahjuma wiſadus pulk-
ſtenus par lehtu zenu ar apgalwoſchānu pirt.

Pulkſtenus

jaundš ſubhtijums un leelākā iſwehlc no wiſu dah-
gakeem lihds wiſu lehtakeem dabuja un peedahwa
par wiſu ſematahm zenahm ſem apgalwoſchānu
A. G. Berg,
Sinderu-eelā № 9.

Pulkſtenus,

dubult-kapſetu ſudraba ankera-pulkſtenus no 12 rbl.
ſahloht, ſudraba zilindera-pulkſtenus no 8 rbl. ſah-
loht peedahwa
C. Janſohn,
leelā ſehnimu-eelā № 3, preti muſes namam.

Petroleumu

pahrohd
14 kap. par ſtohpju,
J. Meirens,
Pūſſchurgā. 2

Weens dſihwohtis ar ſirgu-ſtoli un
wahguſi ir iſibrejams **Kohſchu-eelā**
№ 7, tuwu pee kara-ſpitakeem. 1

Frifchās drabinas
ir iſ deenas dabujamas **C. Strigks** alus-bruhſi
Nitolai-eelā № 51. 2

No poltjejas atwehſhts.

Arweenu tikai gohdigi.

(Statees N. 36.)

Kuram nabaga wihram, kas ta nospeestis, ka muhsu Lindemanis tagad bija, nebuhtu schai brihdi kahrinaschanas wirsa mahfuschahs. Wairak newaijadsetu, ka weena weeniga grabbeena is tahs selta schuplahdes, — un Lindemanis buhtu no wifahm ruhpehm un behdahm swabads. Winsch bija weens pats, ne weens winu neredseja, ne weens winu schai fajufchanas un behdu brihdi, kas zaur masa Rudolfa nelaimes gadijumu bija isjehlees, ne-eewehroja; jo wisa nama nebija ne weenas dsihwas dwehfeles wairak, ka winsch ween. Winsch wareja no tahs naudas panemt, zit tam waijadseja un tad us mahju aiseedams tapat rakstamu-galdu, ka ari durwis wala pamest. Kad nu ari ta sahdsiba tiktu pamanita, ko sinams jaw nema newareja dohmaht, — kas tad gan eedohmatohs winu, to wispahrigi ka taisnu un ustizamu pasihstu wihru par sagli tureht? Un kad turklaht wehl pa wakaru un pat warubht wisu nakti paleek durwis wala, — us ko gan tad waretu dohmaht? Ta tad no weenas pufes drohscha sahdsiba, ko nekahds fohds newar panahkt — un no ohtras pufes tik weegla atswabinaschanahs no parahdeem, no zeetuma, no launa un pawisam, — pateesi leela kahrinaschana, — fawas wiskarstakahs wehleschanahs peepildischana, ko sawu mihtu behru deht til ilgi jaw sirdi bija nehajis, preeksch kureem jaw daschu gadu bij strahdajis, taupijis un krahjis.

Ja, ta bija gan falda wilinaschana un skubinaschana us grehtu, pee kuras pateesi bij gruhiti arweenu gohdigam palikt! Bet nu ari paschu laiku Lindemanis atgahdajahs sawa dahrga sakama-wahrda, kas ar wina eelschligu zilweku bija ta fakoh, ka augt fa-audsis un kas jaw dascha kahrinaschana winam ka ustizigs draugs klahst stahwejis. „Arweenu tikai gohdigi!“ winsch issauza pufdikla balji. „Labak mirt naka sagt!“

Ar scho zeetu apnemfchanohs winsch rakstamam-galdam tuwojahs, iskaisitu naudu tschupa faslauzija un schuplahde eebehra, tad to un tapat ari ahra iseedams istabas durwis zeeti aisslehdsa un dewahs tuhliit taisni us Salamana skunga darba-istabu, atflehgas nodoht. Bet winsch atrada to jaw aisslehgutu, un par wisu mahju ne weena zilweka wairak, ka tikai weenu weenigu kalponi, ko winsch ari nebuht nepasina un nedrihtsteja tadeht atflehgas tai atdoht. Kahdu brihdi apdohmajees winsch atrada par derigu tai sinamu dariht, ka to atflehgu no kunga istabas winsch lihds panehmis, lai no rihta bes kahdas aisklawefchanahs atkal agri sawu darbu warohht eesahkt, un dewahs tad gluschi meerigs un preezigs par sawu apnemfchanahs ispidischanu us mahju.

Ohtra rihta, kad winsch atkal bankeera nama nonahza, tad par leelu istruhzinaschanohs tam skaneja preti ta sina, ka pagahjuscha nakti schi sagti eelausufschees, un wehl ne-efohht sinams, ko tee lihds panehmuschi. Salamana kungam, kas pa nakti ne-efohht nema mahja pahnahzis, aiskaisita jaw sina, ta ka tas nu katra azu-mirkli warohht pahnahkt, jo tur nekass swarigs winu wairs ne-aisturoht; — Rudolfs efohht, paldees Deewam, itin spirgte.

Lindemanim to wisu dsirdohht sawadas dohmas zaur galwu schahwahs. Buhtu nu winsch wakar sawu teefu is schuplahdes pakehris! kas gan tagad us wina ko waretu dohmaht? — Un tomehr — winsch ne-noscheloja ne weenu azu-mirkli

to, ka sawam pamata-teikumam pallasfigs palizis. Tik weenas leetas deht winam asinis dsihflas nemeerigati jahza tezeht. Winsch bija wakar rakstama-galda atflehgu pee sewis paturejis! Ja nu tas tagad buhtu uslaustis, waj gan tad us winu, to newainigo, newaretu kahdas dohmas greesi? Bet ne! Us siskatu isjautaschamu winsch dabuja sinah, ka kunga istabas durwis efohht atrastas aisslehgatas, laikam sagli tur gan nebuschoht eelscha bijusch.

Tas nu winu gan atkal drusku apmeerinaja. Ja tee durwis nam eelaust warejuschi, tad jaw ari eelscha nekass launs nebus notizis.

„Se-eeschu tur apluhkoh.“ ta kaspone sazija, ar ko Lindemanis wakar wakarâ bija runajis. „Jums, dischler, ir tetschu ta atflehga!“

„Ne, ne, mums jagaida, kamehr Salamana kungs pahnahkt.“ Lindemanis atbildeja. „Taisni wina rohtas grihu to atflehgu nodoht.“

Pee tam ari palika.

Behz kahdas pufstundas Salamana kungs pahnahza. Tuhlit winsch steigfchus wisu notikuschu pahrskatija. Sagli bija wifs pa preekschu wina laulatas draudsenes istaba pa lohgu eelaphusch, winas rakstamu-galdu, daschus skapius un kumodes uslaususch un ko tik preeksch sewis par derigu atradusch, lihds panehmusch. Par leelu laimi bija tas, ka Salamana kungs sawas laulatas draudsenes dahrgakohs gresnumus un wehrtigakahs leetas, pa to laiku, kamehr ta salumds dsihwoja bija sawa darba-istaba, kur tee dauds drohschaki wareja stahweht, paglabajis. Sagli bija gan ari tur apfahrt ispublejuschees, bet laikam drusku par zeetu atradusch.

To wisu apskatidams Salamana kungs manija, ka ta preeksch wina nekahda nezeeschama skahde ne-efohht; bet wina pascha istaba gan winam drusku raises darija.

„Kur atflehga?“ winsch prasija ahtri, pee durwim peegahjis. Lindemanis tuhliit winam to pasneedja, isskaidrodams, kadeht winsch to wakar pee sewis paturejis. Salamana kungs to dsirdejis winu asi usskatija, tomehr ne wahda neteiza, bet schigli durwis atflehdsa.

„Baldees Deewam!“ winsch issauza, til ko azis istaba bija metis. „Rakstams-galds ir aisslehgats, lai gan, ka redsu, ahmuri un kalti ap to strahdajusch. Bet paga! Es tal skaidri nu atminohs, ka wakar ar leelu steigfchanohs un isbaili biju glusch aiismirsis to aisslehgat! Kas to darijis?“

„Es, Salamana kungs!“ Lindemanis atbildeja ar preeka smaidsfchu waigu. „Ja, juhs bijeet atskahjuschi wisu tapat wala, bet es dohmaju, ka buhs tatschu labaki, ka es to aisslehdstu un atflehgu sawa sina paturu. Te wina ir!“

„Ak, meistar, kas ir labi no jums, ka to efekt darijuschi!“ Salamana kungs issauza, „nu es esmu gluschi meerigs.“

Winsch dewa sismi, lai wisi eenahkuschee laudis isejohht tikai Lindemanim bija turpat japaleek wina klahrbuhfchana Salamana kungs rakstamu-galdu atwehra, un schuplahdes drusku paskatijees, palohzija meerigi galwu.

Wifs ir kahrtiba.“ winsch teiza. „Wihlo Lindeman, es jums esmu leelas pateizibas parahda, ka juhs manu ne-usmanibu un aismirfchanu par labu iswadijusch. Schi gul leela naudas suma, un kas turklaht wehl ir ustizeta manta. Juhs efekt mani glahbuschi. Bes jums buhtu tee schurkas man

leelâ nelaimê eegahsufchi. Par tahm zitahm mantahm naw wehrts ne wahrda runaht, — ta fflahde ir pajeeſchama. Sirf-nigas pateizibas jums, mihto Lindeman! Tagad nu paſiſtu juhs zauri un zauri par iſti taiſnu un uſtizamu gohda wihru. Jums ſtahweja lahrdinafchana dauds tuwal, neka teem blehſcheem. Meistar, faleet, kâ lai jums to atinaſfaju! Manai pateizibai nebuhs tik ween plifds wahrdds paſtahweht, — tai buhs jums ko par labu paſtrahdaht. Es ſinu, ka jums tagad deefgan gruhiti flahjahs, tadeht runajeet ween wiſu flaidri un drohſchi ahra, itin tã ka juhs ſawa labaka drauga preeſchã ſtahwetu, kas no jums pilnigu uſtizibu bauda.

Lindemanis ſtahweja dſiti ſirdi kuſtinahts un preeka aſaras mirdſeja wina azis. Winſch newareja ilgi runaht, jo wina gohda ſirds tam nelahwa tagad, kur patlaban Salamana lungam labu bija darijis, tuhliit palihdſibu pret ſawu wajataju, Behterſonu, no ta luhgt. Bakar buhtu tas winam dauds weeglaki nahzees iſdariht, bet ſchodeen — ne, ſchodeen tas nelikahs nemas eefpehjams.

Bet Salamana lungs bija weens aſredſigs wihrs un noprata tadeht it labi, kahda naſta weza gohda wihra walodas organu flohdfija. Domehr winſch ne-noſtahjahs arweenu dſilaki Lindemana noſlehpumdõs eefſchã bahſtees, gan labinadams gan jautadams, un nedewahs pirms meera, kamehr wiſu it flaidri ſinaja.

„Tã? tad tik ween pahri ſimts dahlderu ir juhsu wajadſiba!“ winſch ſajija ſmeedamees. „Nu, meistar, ta neeka deht juhs gan nebiſeet ſpeesti, mani tik dauds ar jautafchannahm apgruhitinaht. Kã tad to zilweku ſauz, kam juhs to naudü parahdã eſeet?“

„Behterſonu, un winſch ir muhrneeks!“

„Om, tas wahrds man nahl preeſchã kã paſihſtams,“ Salamana lungs teiza dohmigs. „Ja, ja, es atminohs, ka winſch reiſ ſchẽ pee manis ſtrahdaja, bet jaw toreis winſch man nepatika, un tã tad nefad wairs winam darbu ne-efmu dewis. Bet nu tik ſubteet, mihto Lindeman, winu ſchurp! Winſch dabuhs, kas winam peenahlahs un juhs eſeet meera. Behzak iſrimafimees wairak, jo mehs jaw wehl ne pawifam ne-efam weens ar ohtru gatawi. Lihds tam dſihwojeet weſeli, meistar! Behzak wairak! Tagad man ja-eet uſ polizeju paſiroht, lai ſteidsahs zil drihs ween war, ſagteem uſ wehdahm nahlt.“ Ar Deewu!“

Geſam Lindemanis gribeja wehl tam par to wiſu pateiſtees, winſch jaw bija prohjam. Mohlas uſ kruhtim ſalizis, winſch nu it dſiti un weegli nopuhtahs, un azis uſ augſchu pazehla. Ko wina luhpas tagad iſſajija, kas to wareja ſinahrt? Til jaw gan kahda karſta pateizibas luhgſchana iſ wina ſirds dſitumeem pee ta muhſchiga gohda krehſla uſlahpa. Behz tam winſch ſtahjahs atkal pee ſawa darba un ſtrahdaja tilpat uſzihgtigi kã pa preeſchu. Dauds reiſ dſirdeja winu tohs wahrdis puſdiktã balſi iſſauzam:

„Zil labi tas bija, ka es lahrdinafchana nepadewohs! Gohds glahbts, laba apſina un meers ar Deewu glahbts, un no wiſahm gruhitahm un raiſehm peſtihts! Al ja, — tas tak ir un paleet tas labakais! Arweenu tilai gohdigi!“

Peeſta nodaka. Schelligais Samariteris.

Uſtonas deenas bija jaw pagahjuſchas no ta laika, kamehr bankeeris Salamans tila apſagts. Lai gan polizeja deefgan dedſigi bija publejufchs, ſaglus peenahlt, tomehr wehl lihds

ſchim nefad tas tai nebija iſdewees, tapat kã toreis, kad Lindemanis kluwa aplaupihts. Sinams, Salamana lungs par to ne ko ne-iſtaſija, jo ta notikufe flahde bij winam no gauschi maſa ſwara.

Lindemanim bija pee ſchi notikuma tas leelakais labums. Salamana lungs gahdaja ne tik ween pehz ſawa apfohlijuma, ka winſch no breeſmiga Behterſona nageem tila walã, — bet ne-aſmirſa ari wina gohda prahtu un tiklu ſirdi wiſã pilſſehta iſflaweht un zeemiſchanã eeweft. Zaur to tad nu ari notika, ka winam tik dauds darba peenahza, ka wajadſeja ne tik ween diwus, bet peezus kreetrus ſetus peenemt, lai darba dewejuſ waretu apmeerinaht. Par lohku piſſſchana ari nebija wairs ko ruhpetees, jo Salamana lunga banka bija winam katra laitã preeſch tam atwehrtã. Un kad nu winſch wiſu tuhliit uſ wehdahm flaidri nomafſaja uu wairak uſ reiſu nehma, tad ſinams ari dauds lehtaki dabuja pirkt, un tã tad nu bij it weegli aprehkinams, ka drihs winſch buhs atkal wihrs uſ kahjahm.

Tas bija kahdã wakarã. Lindemanis ſehdeja ſawã iſtabã pee galda wiſas eenemſchanas un iſdohſchanas — kã winſch arweenu mehdsã dariht — grahmata eefihmedams, un rehkinaja, zil winſch gan pa gadu preeſch ſaweem behrneem warejchoht eekraht. Inahkums rahdijahs tahds, ka ar to wareja meera buht, jo uſ wina waiga eefſchligu ſirdspreeka ſihmes atſpihdeja un wina azis pateizigi uſ augſchu luhlojahs. — Bulſtens wareja buht gandrihs 11 wakarã, kad peepeſchi ſawads trohlfnis no Behterſona mahjas puſes winu ſawã kluſã darbã iſtrauzeja. Winſch peegahja ſchigli pee lohga un to druſku walã pawehris klauffjahs, kas tas par trohlfni gan waretu buht.

„Ja, ja,“ winſch ſajija. „Tã tas ir. Behterſons nahl atkal peedſehris mahjã un taija tahdu lehrumu, ka zits gandrihs no guleht newar dabuht. Bet — kas tur ir? Leeſahs, ka winſch naw weens, — tur wehl ari kahda ſweſcha balſs dſirdama. Al Deews! tee jaw lamajahs! Al tu zilweks, kaut jel tu dauds maſ apdohmatu ſawu dwehjeles ſwehtibu un ſawas familijas lablahſchanohs! Bet — kas tur bija? — Al Deews, tur notiks kahda nelaimẽ! Wini kaujahs!“

Lindemanis bija tagad ſtipri nobihjees, jo wina auſis bij atſkanejuſe tahda bailu balſs, kas tilai leelahm breeſmahm waj nahwei tuwojotees wareja iſjeltees. Winſch paleezahs wehl wairak pa lohgu ahra un klauffjahs it uſmanigi. Bet nu palika wiſs kluſu; to zilweku ſtrihdeſchanahs un blauſchana rahdijahs buht pilnigi noſtahjuſchs.

Kad nu pehz kahdahm minutehm nefas wairs nebij dſirdams, Lindemanis taiſija lohgu zeeti, nogehrebahs, iſdehja ſwezi un gahja guleht.

„Kas man par datu ar tahdeem lohpiſchligeem zilwekeem,“ winſch dohmaja pee ſewis. „Es leeohs labak pee meera!“

Bet tawu brihnumu! meegs, uſ ko winam nefad nebija jagaida, ſchowakar nenahza un nenahza. Birmitejaiſ bailu kleeſeens wehl arweenu winam auſis ſlaneja un padarija to pawifam nemeerigu. Newaredams no tahm dohmahm wakã tikt, ka tur pateſi kas breeſmigs buhſchoht notizis buht, winſch apnehmahs jeltees un eet ahra luhkoht.

Kã dohmahts, tã darihts! Winſch iſſehza no gultaſ, apgehrebahs un gribeja nupat atkal ſwezi aiſdedſinaht, kad peepeſchi aiſ lohga dabſã kahdu nahlam dſirdeja. Uſſtas ſchau-

ſchallas winam pahrfrethja. Kas zits tas wareja buht, ka Behterſons! Bet kas gan tam til wehlu fche dahrsa darams? —

„Was azu-mirflu wehlat tika ahrpuſe pee lohga klapehts un kahda tumſcha balſs fauja; „Nahburg! Lindeman!“

Lindemanis ne-atbildeja it ne ka. Winſch paſina Behterſona balſi, bet negribedams ar to zilweku labpraht ne kahdas dariſchanas eelaiſtees, zeeta labak klufu.

„Wijs labi, winſch gut!“ ta balſs aif lohga dudinaja. „Nu eſmu drohſch!“

To teizis winſch aifgahja, — bet pehz kahda brihtina atkal atnahza atpaſal. Lindemanis dſirdeja Behterſonu ſmagi puhſchamees un ſtenam. Pee wahjas ſwaigſchuu gaiſmas winſch manija, ka Behterſons ko ſmagu neſa, kas it ta ka maiſs tam uſ plezeem iſſkatijahs. Pee ſehtas peenahjis, winſch — ka Lindemanis puſlihdſ ſklaidri wareja redſeht — pee kahda ſtaba peeſlethjees ſawu naſtu pahrfrehtu nahburga datā eeſweeda. Seme tumſchi nodindeja. Wehl kahdu brihdi Behterſons uſmanigi klauſijahs; tad, kad nu wijs meera ſtahweja un ne kas neſuſtejahs, winſch ahtreem ſohteem pa dahrsu uſ mahju aiſdewahs. Lindemanis pawehra atkal druſku ſawu lohgu, un dſirdeja naktſ klufuna ka Behterſons ſawā mahja eegahja un durwis zeeti aifſlehdſa. Wehl kahdas minutes winſch gaidija, kamehr Behterſons — ka winſch dohmaja — waretu buht gulta eelizees, tad eededſinaja wehluſturi un dewahs ahrā luhkoht, ar ko tad gan nahburgs winu buhſchoht apdahwinajis.

War dohmaht, ka Lindemanis nobihjahs, kad winſch ahrā iſgahjis, gar ſehtu meſledams, zilweku ar aſinainu galwu uſgahja, kura lehna funſteſchana ſinoja, ka tas gan wehl pee dſihwibas eſoht, jebſchu zitadi tas jaw bija gataws lihkis.

Winſch guleja pateſi ka nomiris, un wina waigs bija ar bailigu bahumu un aſinim apklahts. Kad pirmahs bailes pahrawarejis, Lindemanis to tuwat apſkatija, tad winſch ari tuhliſt to paſina. Wina wahrs bija Graumanis un winſch peedereja pee teem ta noſaukteem faktu adwokateem, kas preeſch tumſcheem nemahziteem zilwekeem wiſadas rakſiſchanas iſpildija, turklaht pee tam winus it kreetni apkrahpdams. Kahda ſlawā winam pilſſehtā bija, tas jaw prohtams.

No pirma gala Lindemanim prahts pahrlieku uſ to neſahs, winu uſ eelu iſſweeſt un neliktees tahtal par to nemaſ wairs ſinoht. Bet lihdſjeetiba drihſ uſwareja pretibu; winam eeſchahwahs prahtā tas ſchehligais Samariteris ewangelijumā, kas to ſtarp ſlepkaweem kriuſchu zilweku til mihligi bija kohpis. Waj winam nepeenahjahs ſawu nelaimigu brahli tapat apkohpt? Ja gan! Winſch nehma eewainoto pa widu un neſa to ſawā iſtabā, eelika gulta un ſahza tuhliſt wijs pa-preeſchu puhletees, tahs wehl arweenu pluhſtoſchas aſinis nowalbiht. Tas winam ari drihſ iſdewahs, un kamehr winſch ſlinneekam wina wahtis ſaſehja un aſinaino gihmi ar aukſtu uhdeni nomalgaja, kamehr tas ari no ſawa gibbona pamohdahs. Ujis atwehriſ tas ſlatijahs ka ſajuzis wiſaplahet.

„Manſ Deews, kur es eſmu?“ winſch praſija ar ſihwu mehli.

„Labās rohkās, draugs.“ Lindemanis atbildeja. „Ar jums ir gan breeſmigi ſtrahdahts! Es atradu juhs fche pat pee manas mahjas aif lohgeem un eenefu ſawā iſtabā. Safeet, waj juhs tagad juhtatees ari jaw druſku labaki?“

„Ja, ja!“ ſlinneeks atbildeja. „Tikai mana rihtle pawifam ſanſa! Luhgtu kahdu lahſiti uhdena!“

Lindemanis peelika tam tuhliſt glahſi uhdena pee luhpahm,

ko tas it kahrigi lihdſ pat dibenam iſtulſchoja. Wehſais dſehreens liſahs to brihtniſchki atſpirdſinajis un eeſtprinajis. Wina noguruſchas azis dabuja atkal ſpohſchumu un dſihwibu, un uſ wina bahla gihmja it ka klufa preeka ſihmes parahdjahs.

„Lindeman, waj juhs tas eſeet?“ winſch iſſauza ar zeetu balſi. „Nu, tad es eſmu drohſch! Es eſmu labās rohkās! Al kas negantneeks! Winſch gan bija nodohmajis pee manis to breeſmigako dariht, bet Deews mani iſ wina nageem iſglahbis. Nu, pagaidi! Es tew gan nu rahdiſchu!“

„Nedohmajeet tagad uſ atreebſchanohs, bet pateizeet labak Deewam, ka winſch jums dſihwibu glahbis.“ Lindemanis ſazija meerinadams. „Tur klaht es dohmaju, ka pee juhſu tagadejas buhſchanas ne pawifam naw labi, kad ta ar eelſchligeem nemeereem un eraſtibahm nokaujahs. Apmeerinajatees labak un luhkojeet eemigt. Jeb waj juhs negribeet, lai es eimu pehz daktera?“

„Ne, ne, man ir jaw labaki,“ ſkrihwariſ atbildeja. „Tas ſiteens, kaut gan, ka rahdahs, ar tahtu noluhku uſ manini nahjis, lai es muhſcham no ſemes wairs nepezehtohs, ir mani tikai apſtulbojis, un zaur to leelu aſinu noſkreeſchānu dſiſch gibbonis manis aprehmis. Tas ſchurka gan dohma, ka es nu eſmu pagalam, bet ſlawehts Deews, es wehl dſihwoju un atmalſaſchānas ſtunda buhs drihſ tam pee durwim! Ja, atmalſaſchānas ſtunda, Lindeman! Ari jums tiks atmalſahts, ka mani ne-eſeet ka funi apakſch plikas debefs guloht aſtahjuſchi, lai tur ar aſinim noſkreetu. Wehl druſku japazeſchahs!“ —

Til tahtu runajis, winſch atkal pagihba; tee nupat atdabuti wahjee ſpehki bija zaur ſturu peeſſeſchānohs pee runaſchānas atkal iſtehreti. Domehr zaur Lindemana ruhpiгу un ſapratigu kohpſchānu tas rika atkal drihſ pee atmanas. Ar puhlehu pahri pateigibas wahrdus Lindemanim iſſajuzis, winſch eekrita drihſ dſila meegā. Lindemanis palika arweenu pee wina gultas, dſeſinaja zauru nakti wina kwehloſchu wahti ar aukſtu uhdeni un kohpa to ka tehws ſawu behrnu.

„Al, mihto Lindeman, ka lai gan par to wiſu jums pateizu!“ winſch ſazija ohtrā rihtā pamohdees un ſewi it ſpirgtu nomanidams. „Es eſmu jums tauna darijis un juhs atmalſajeet man to ar kriſtigu mihleſtibu, mani ka Samariteris apkohpdami.“

„Bar to nemaſ tagad nerunajeet,“ Lindemanis atbildeja meerigi; „jo to dariht ir manſ peenahkums. Ta pat ari ne pawifam neſinu, ka juhs Graumana kungs, man kahdu reiſ ko tauna buhtu darijuſchi. Un kad ari tas buhtu, nu tad gan wehletehs labpraht, tagad neko par to neſinaht. Waldees Deewam, kas mani atkal ar ſawu ſwehtibu apbehris! Tagad negribu neko ſinaht, kas manu ſirdi atkal kaut ka waretu ſaruhktinaht.“

„Juhs eſeet pateſi ſlawejams gohda wihrs!“ Graumanis ſazija, to it ſawadi uſſkatidams un nogrima pee tam dſilās dohmās.

Bija paſchu laiku ſwehtdeena, un Lindemanis wareja ta-deht ari gluhchi nekawehts pee ſkrihwera kohpſchānas ween ſtahweht. Winſch iſwahrija tam druſku ſupes un to pa-ehdinaja, ſaſehja wehl reiſ no jauna wina galwas wahti, kas, ka par leelu preeku winſch manija, nebija wis nemaſ til bailiga ka nakti iſſkatijahs. Ari ſlimais patſ leezinaja, ka gandrihſ nekahdas ſahpes wairs nejuhtohht un warohht jaw tuhliſt iſ gultas ahrā lahpt.

(Turpmal wehl.)

Gradi un feedi.

Rudens.

No kam rudens zehlees, tas lihds ſchim wehl naw pilnigi iſgudrohts; daſchi dohma, ka rudens zehlees no mihleſtibas, jo rudeni teel kaſſas dſertas un kaſſas tikai ſamihlejuſchees ſwehti, jo kad nebuhtu mihleſtibas, tad ari nebuhtu kaſſas. Kaſſas ir dſihras un nereti tahdas dſihras, kur daſchs labs ſew pagiras ſadſerahs preekſch wiſas dſihwes laika. Bet palikſim pee rudena.

Mehs pilnigi tahm dohmahm pebeedrojamees, ka rudens no mihleſtibas zehlees, jo rudenam ir mihleſtibas daba: winſch ar pilnahm rohlahm dohd un negrib nekahdu atlihdsinaſchanu, bet mehs zilweki eſam nepateizigi, mehs daudsreis par rudeni furnam, tam pahrmesdami, ka winſch mums kahdu pahri graudu maſak atneſis. Ta tas jaw reis paſaulē eet: kas dauds dohd, no ta wehl wairaf praſa, tapehz ari no rudena, jo wairaf winſch dohd, jo wairaf no wina praſa. Rudens, kas no mihleſtibas zehlees, ari daudſkahrt mihleſtibai lihdsinahs: zil teizams un labs rudens ari buhdams, tomehr winam ſawas leelas wahjibas tapat ka mihleſtibai. Rudena leelakahs wahjibas ir tahs, ka winſch wiſu pirms par dauds dohd, un jo wairaf winſch dohd, jo maſak pateizibas eepelna, tad winſch mums daſchreis atneſ eetruhdejuſchus kartupelus un tahru ſa-ehſtus ahbofus un beidscht winſch grib, lai mehs ſawus rudſu- un puhru, (ſemas ſweeſchu)-laukus apſehjam.

Bet waj tamdeht rudens ſmahdejams, ka winam tahdas wahjibas? Pawiſam ne! winſch lihdsinajahs ſchini ſinā zilwekam: jo labaka ſirds ir zilwekam, jo wairaf tam ir wahjiba.

Lai gan mehs iſſklaidrojam un peerahdijam, ka rudens zehlees no mihleſtibas, tad tatschu ziteem ir zitas dohmas: daſchi ſaka, ka rudens zehlees no ta wahrda „ruds“ (ruds, wahziſki „braun,“ atrohdahs tais wahrdds rudgalwis, rudkahjis, rudazis), daſchi atkal teepjahs, ka rudens tikai krohdsineeku deht no dabas paſaulē laiſts, jo krohdsineekeem eſoht ta leelaka pelna no rudena, un ſchahdu teepſchanohs peerahda ſajidami, ka ſenaf gadi bijuſchi labaki, tas ir, rudeni bagataki un tad ari wairaf kroggu bijuſchi. Ja ſcheem wahrdeem taiſniba, tad wajjadſetu wairaf kroggus buhweht un rudeni paliktu bagataki, ka mums jaw tas ſakams wahrds leezina: „kad wihrs kroggā dſer, tad ſirgā ahra barojahs.“ B—1.

Weleem ihsas kahjas.

Kahds jauns zilweks, kas gauſchi maſ bija pa ſweſchahm ſemehm zelojis, bet dauds teizahs redſejis un tapehz gauſchi dauds meloja.

Kahdreis tas ſtarp kahdeem zilwekeem ſehdeja weefnizā, kuri wairaf ſinaja neta winſch. Tas nu ſahka ſtahſtiht, ka winſch wiſus Ciropas waldineekus eſoht redſejis un tohs ari paſiſtoht.

Kahds zits labs ſohbugals buhdams, gribeja wina melus panahkt, un tapehz winam praſija: „Kad nu juhs eſat dauds redſejuſchi un paſiſtat, tad laikam ari Watikanu buhſeet redſejuſchi?“

Leelais runatajs, kurſch par Watikanu neta neſinaja, bet to ziteem negribeja likt manihkt, ka winſch to neſin, teiza: Dauds reis eſmu wina redſejis un wairaf reisas ar winau lohpa puſdeenu turejis.“

Winſch Watikanu, kas ir pahweſta pils, Rohmā, bij turejis par kahdu waldineeku, kuru tā ſauz.

Wahrspreedejs tikai ſtarp draugeem.

Kahds draugeem paſiſtams, bet labi ſklohlohts wihrs, ſa-ſija reis uſ ſawu draugu: „Tihri ehromoti kas ir, ka eekſch M. w. tas R. R. R. apakſch ſawem tik ihſeem un deefgan ſehnulaincem rakſteem, ſawu gandriſh agraku — wahrdu wiſu apakſchā rakſta.“

Kahds treſchais, kas ſcho ſarunu bij dſirdejis, jautaja to minetu praſitaju: „Luhgtu, zeenigs lungs, kura laifrakſtā gan juhs ſawus gards un graudains rakſteenus, ar ihſu parakſtu rakſteet, gribetu ar kahdu graudinu no teem preekſch ſewis eekraht? — lai nebuhtu par welti wehſch jatehre. —

J. Klawinſch.

Wahrna.

(Iſ Krilowa no R. à U.)

Ja negribi, kad nelgas wahrdu neſ,
Tad zeena lahrtu, kahdā dſimis eſ'.
Ka fatris dſimis, — janem ir par labu —
Ja maſinſch tu no dſimuma,
Tad nelelees ar milſon' dabu;
Bet peemin ſawa auguma.

Ar pahwu ſpalwahm wahrna aſt grefnoja
Un pahwu ſtarpā grohſidamees zeereja,
Un dohmaja, kad ahrgi
Ka kahdā brihnumā it ahrgi,
Neweem til radi, bet pat ſenee draugi radifees,
Kas apſtulbuſchi wina ſtatifees:
Ka wiſeem pahweem mahſa ta
Un laiſs, kur Juno's pagalmā
Ta juſtees war nu gohdata.
Bet kahdu labumu,
Ta panahja ar tahdu lepnibu?
No pahweem tifa wina kreetni pluzinata,
Un, — aiſmuſtoht par ſallu un par galwu —
Tai netifa til ſweſcha manta putinata,
Bet majums atlikahs ir paſchu ſpalwu,
Gan atpakal pee ſawejeem ta ſteidsahs;
Bet tahs ka ſweſchu wina ſaſtapa,
Lihds nabagam to aplohpa
Un winaſ niki ar to beidsahs:
Kad ta no wahrnahm atſtahjahs
Un pahweem nepeedaltjahs.

ſcho paſazinu iſſklaidroht naw gruſti.

Kahds bagats behrns no kahda kauſmana,
Bij apnehmees tilt leeklungam par bruhſti.
Par puhru dabuja ta puſmilijona
Un teefham tifa prezeta no barona; —
Bet kas gan notifahs,
Kad ta ar jauneem radeem fatifahs?
Ar augſprahtibu un ar lepnumu
Tee uſwiſheja winaſ ſemas — lahrtas dſimumu, —
Un ſenee radi winaſ gohda lahrumu.
Un tā tad kerotees pee ſweſcha ſpahrna, —
Ta netifa, ne pahws — ne ari wahena. —

Atbildedams redaktehrs Ernſt Plates.